

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 14, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DECEMBER 14, 1994

Nr. 242

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Gračiovas grasino ir Baltijos šalims, jei NATO plėsis

JAV didžiųjų laikraščių gruodžio 12 d. laidose politiniai komentatoriai Rowland Evans ir Robert Novak rašo, kad Rusijos prezidentas Boris Jelcin naudojasi JAV prezidento Bill Clinton ir Europos vadovų nesutarimu, siekdamas sugriauti Europos gynybinę sąjungą NATO. Jie rašo taip:

„Lapkričio mėnesį privačiame Vokietijos kanclerio Helmut Kohl laiške savo draugui Bill Clinton, nors ir diplomatiškai parašytame, buvo aiškiai suprantamas įspėjimas: Klausykis Maskvos ir pristabdyk NATO plėtimą“.

Paskui praėjusią savaitę Jacques Delors, kuris yra Europos Komisijos pirmininkas ir galimas būsimas Prancūzijos prezidentas, išpeikė „pavojaingą“ Clinton planą plėsti NATO. Prancūzų nusistatymas prieš Ameriką didėja, skatinamas JAV svyravimu dėl Bosnijos ir NATO. Londone dėl netikrumo Clintonu „ypatingas ryšys“ tarp šių šalių taip pat jau nutrūko. Vienas Vakarų šalių pareigūnas sako, kad Londonas į Bosniją pasiuntė savo Jungtinių Tautų taikos palaikytojus tik tam, kad dėl jų nebūtų galima vykdyti JAV skatinamo NATO bombardavimo.

Tokios abejonės dėl Clintono, rašo Evans ir Novak, pakeitė Rusijos prezidento Boris Jelcino poziciją. Elgeta, stovėjęs prie Europos užpakalinių durų, dabar jau įėjo į jos saloną, energingai stengdamasis įvykdyti tai, kas nepavyko pasiekti nei Stalinui, nei Chruščiovui, nei Brežnevui: pakenkti Atlanto gynybos sąjungai.

Turintis tik mažai aukštų kortų, bet nesamoningai Clinton padedamas, Jelcin ir jo gabus, ramiai šnekančias užsienio ministras Andrej Kozyrev diplomatiškai „apkūlė“ Ameriką. Ir rusai nori dar daugiau: kad NATO būtų sunaikintas ir kad JAV karinės pajėgos būtų išvestos iš Europos, kad Kremlius turėtų laisvas rankas buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje ir už jos sienų, rašo Rowland Evans ir Robert Novak savo straipsnyje.

Jie pastebi, kad per pereinamąjį Clinton buvo atstumtas bent du kartus, asmeniškai bandydamas panaudoti savo išgarsėjusį patrauklumą ir sugėbimą paveikti kitus, norėdamas sustabdyti JAV diplomatinio įtakos smukimą. Kai Clinton maldavo Jelcino, kad jis įtikintų serbus užbaigti karą Bosnijoje, Rusijos prezidentas jį atstūmė. Kai Clinton skambino Prancūzijos prezidentui Francois Mitterrand lapkričio 23 d., prašydamas jo pritarimo, kad NATO stipriai bombarduotų serbų puolamąsias pozicijas aplink Bihać, Mitterrand atsakė: „Gaila, negaliu“.

Clintono bandymai karštais maldavimais įtikinti valstybių vadus parodo jo pagrindinį nesupratimą, kas iš tikro darosi, rašo Evans ir Novak. Clinton turėtų žinoti, kad niekas negali pakeisti Rusijos užsienio politikos komunistinio išnaudojimo karą Bosnijoje Amerikos interesams Europoje pakenkti. Jis turėtų suprasti, kad niekas nepakeis Londono ir Paryžiaus priešinosi karinės

jėgos panaudojimui Bosnijoje. Jų politiniai sprendimai, priešingai nuo Amerikos sprendimų, buvo padaryti tam, kad jų būtų laikomasi, rašo Evans ir Novak. Nemažiau apsisuka Clintono diplomatiniai igaliojiniai. Valstybės departamentas tikrai nustebo, kai gruodžio 2 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje Rusija užtvėto rezoliuciją, kurioje buvo įsakoma sustabdyti naftos siuntas Serbijai ir Bosnijos serbams.

Bosnijos karo dėka, Jelcino įtaka padidėjo, o Clinton sumažėjo. Bet dar blogiau tai, kad JAV įtaka NATO organizacijoje sumažėjo, rašo Evans ir Novak.

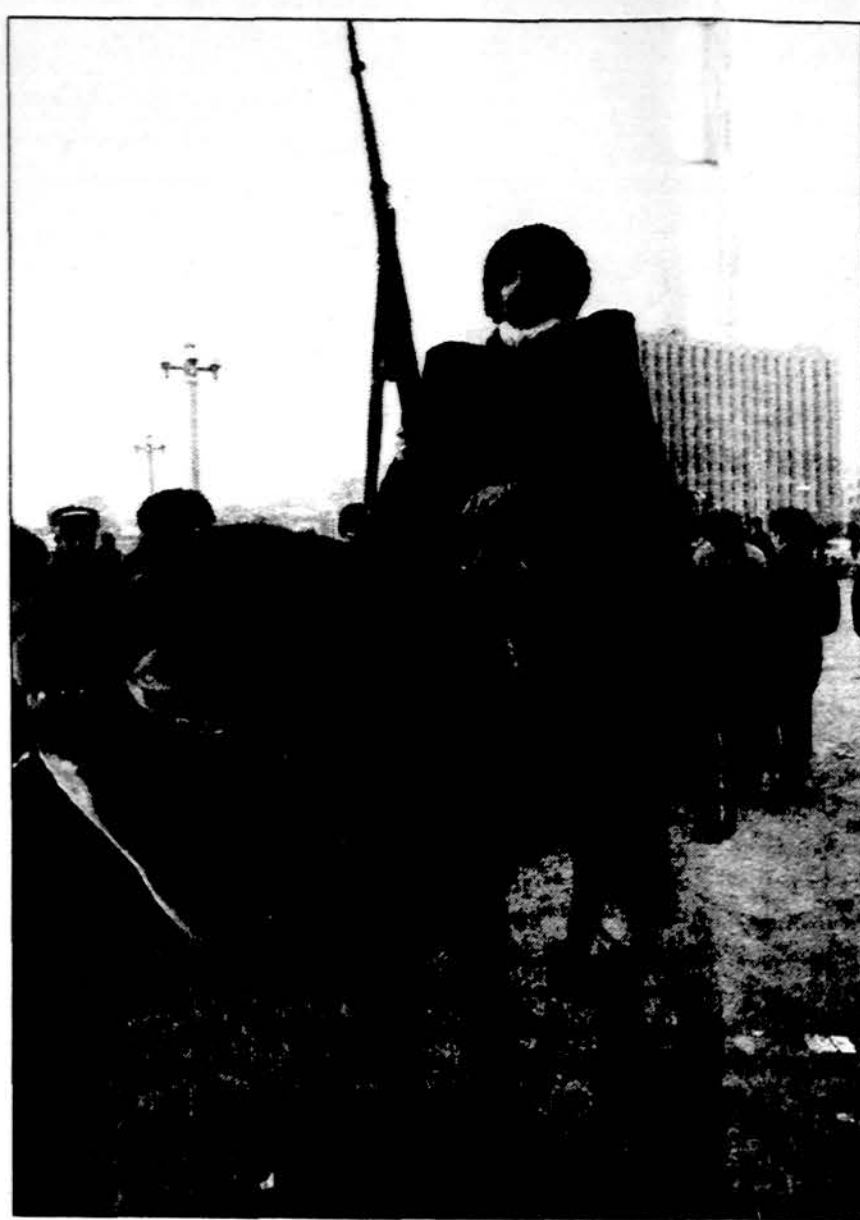
Beveik dvejus metus Clinton paliko NATO politiką valstybės sekretoriaus pavaduotojui Strobe Talbott – rusofilui, kuris bijo, kad Lenkijos ir kitų Rytų Europos valstybių įsileidimas į NATO užpildys Rusijos nacionalistines pajėgas, kurios gali nuversti Jelciną. Tačiau stipriai patiriamas kitų pareigūnų, praėjusį rudenį Clinton nutarė pereiti prie NATO plėtimo politikos. Bet iki to laiko Rusija jau buvo pasiruošusi.

Kai JAV formaliai tą paskelbė NATO posėdyje Briuselyje praėjusią savaitę, siūlomasis projektas jau buvo europiečių žymiai „apkarpytas“ ir sunkieji sprendimai buvo dar metams atidėti. Nepaisant to, Jelcinas vis tiek pasitelkė šalčio karo retoriką ir skubiai puolė. Jis išpeikė, kad „šalčio taika“ apgaus Europą, į nežinią nuskandindama Rytų-Vakarų vieningumą. Šiuo metu Rusija jau vykdo propagandinę kampaniją pilnu tempu.

Kozyrev privičia siūlo įvairius paskatinius, bandydamas keisti JAV sąjungininkų NATO organizacijoje nusistatymus. Jei Europa užtvėto NATO plėtimą, Rusija siūlosi padėti Europos Sąjungos kariniam padaliniiui (kuris kol kas egzistuoja daugiausia tik popieriuje) bendruose laivyno manevruose ir teiks duomenis iš Rusijos satelitų. O grąsinimus išsakė Rusijos gynybos ministras Pavel Gračov, išspėdamas, kad „Rusija įimsi priedinių saugumo priemonių“, kurios nedarys išimčių Baltijos valstybėms, jei NATO plėsis.

Praeietyje toks Rusijos grąsinimas nuriedėtu nuo Europos nugaros kaip vandens lašas anči. Bet ne šiandien, rašo Evans ir Novak. Clinton administracijos politikos kūrimas pasižymi staigiais, nesuprantamais pasikeitimais ir prieštaravimais, kurie išsėmė Amerikos artimiausius sąjungininkus ir nuolinkumą pasitikėjimui Vašingtono vadovavimu.

Jausdamas Amerikos neapsisprendimą ir Europos nepasitikėjimą, Jelcin šauna aukštai, rašo Evans ir Novak. Jis nori, kad nepasitikėjimas išsiplestų taip plačiai ir giliai abejose Atlanto pusėse, kad NATO plėtimo projektas pražūtų dar net negėmęs. Tai duos laisvas rankas sovietinio komunizmo paveldėtojams, ar geriau ar blogiau tikslams, baigia savo straipsnį politikos komentatoriai Rowland Evans ir Robert Novak.

Pirmadienį Čėčėnijos sostinėje Groznyj čėčėnais kariūnais apsirėmus tradiciniais drabužiais, pozavo fotografams, demonstruodamas Čėčėnijos norą atsiskirti nuo Rusijos. Tą pačią dieną Rusijos prezidentas Boris Jelcin Rusijoje šaukėsi politinės vienybės ir paramos Rusijos parlamente, kad galėtų sustabdyti Čėčėnijos atsiskyrimą. Politinės grupuotės ir partijos kiekviena bando išnaudoti padėtį savo naudai, kuriant politinį kapitalą, ruošiantis ateinančioms rinkimams. Čėčėnai narsiai ginasi, pūdami žygiuojančius rusų kolonas ir imdami belaisvius. Prezidentas Džochar Dudajev pareiškė: „Esame pasaulio akyse, nes giname savo gyvybes ir savo laisvę. Norėjome derybų, bet vietoj to, Rusija pradėjo karą“.

Lietuva skolinga Rusijai už ginkluotę

Vilnius, lapkričio 29 d. (LR) — „Už 1992 m. įsigytą ginkluotę Lietuva Rusijai liko skolinga 885,000 dolerių“, Kaliningrade pasakė Rusijos Baltijos karo jūrų laivyno vadas, admiralas Vladimir Jegorov. Jo žodžiais tarant, iš Rusijos pirkti laivai, kuriuos keikė lietuviška spauda ir ko vėliau nepatvirtino ekspertizė, dabar dalyvauja NATO pratybose. Visa ta istorija, pabrėžė admiralas, kai buvo darytos kratos, suimtas „Selma“ prezidentas Vladas Laurinavičius, santykiuose paliko nuosėdą.

V. Jegorov patvirtino, kad už namų statybas Kaliningrado srityje privičia Lietuvos įmonei „Selma“ Rusijos valdžia yra skolinga 4 milijardus rublių. Manoma, kad iki metų pabaigos skolos bus grąžintos. Nepaisant neįmokėtų skolų, „Selma“ tęsia statybas.

„Rusijos kariuomenė pirmiausia pasitraukė iš Lietuvos“, akcentuodamas geranoriškus rusų santykius su lietuviais, nurodė admiralas. Į klausimą, kodėl tai buvo padaryta, V. Jegorov atsakė, kad Lietuva buvo sudariusi „žmogiškas sąlygas“. Tai iliustruodamas, jis pridūrė, kad iš Lietuvos išvedami Rusijos karininkai turėjo galimybę privatizuoti butus. Vėliau apie 700 Rusijos karininkų, pardavę butus, iš Lietuvos išvyko.

Iš Latvijos išvestiems Rusijos kariškiams butus Pskovo srityje stato taip pat Lietuvos įmonė „Volto“. Tačiau pinigų statyboms moka Rusija. Kariškių namams statyti Rusijos valdžia ketina skirti 80 proc. karinio biudžeto lėšų.

„Norint garantuoti Rusijos kariškių šeimų stabilumą, per trejus metus reikia išspręsti gyvenamojo ploto problemą“,

Kaliningrade, susitikęs su tarptautinės konferencijos „Baltijos regiono saugumas“ dalyviais, sakė Rusijos Baltijos karo jūrų laivyno vadas Vladimir Jegorov.

Jis informavo, kad šiuo metu Kaliningrado srityje gyvena 910,000 gyventojų, 40,000 iš jų — kariškiai. 6,500 kariškių neturi stogo virš galvos.

„Rusijos karinėje doktrinoje teigiama, kad neturime priešų. Dokumente rašoma, jog galime tik gintis arba ginti šalininkus“, kalbėjo admiralas. Pagal kariškių planus, 1996 m. sausio 1 d. Rusijos kariuomenėje turi likti 1 milijonas 914,400 žmonių. Vėliau kariškių gretas ketinama sumažinti dar 200,000. Kariuomenė mažės ir Kaliningrado srityje. Per pastaruosius trejus metus Rusijos Baltijos karo laivynas 2-3 kartus sumažino darbuotojų ir objektų skaičių. 20 proc. sumažėjo darbuotojų gretos, 30 proc. — aerodromų, 80 proc. — jūros pakrančių teritorijos, 64 proc. — laivų remonto ir statybos objektų.

„Karinis tranzitas verčia mus ieškoti alternatyvių kelių ir naudotis pigiausiais. Todėl manoma, kad atidarytas keltu maršrutas Kaliningrade — Sankt Peterburgas pradės veikti po metų“, sakė V. Jegorov. Jis pabrėžė, jog yra išitikintis, kad karinio tranzito per Lietuvos teritoriją klausimas bus išspręstas. Tai, admiralas nuomone, atitinka abiejų šalių interesus.

Paprašytas paaiškinti tai plačiau, Rusijos admiralas kalbėjo, kad per Lietuvos teritoriją rusai sprognėnu neveža. Viskas nukreipta į Kaliningrado srityje per Lietuvos teritoriją buvo gabenama karinė technika.

Lietuvos prekyba tolsta nuo Rusijos

Vilnius, lapkričio 30 d. (LR) — Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje pareiškė, kad prekybos apimtį su Rusija mažėjimas reikšia, kad Lietuva tampa vis labiau nepriklausoma nuo Rusijos ekonomikos. Premjeras teigė, jog tai akivaizdžiai patvirtina faktai. Šiuo metu Rusijos kapitalas Lietuvoje sudaro 2,8 proc., o 1992 m. buvo 37 procentai.

A. Šleževičius žodžiais tarant, visi Lietuvos veiksmai energetikos ir kitose srityse yra principinės nuostata, kuria siekiama garantuoti apsirūpinimą visais produktais ir sumažinti priklausomybę nuo Rusijos ekonomikos. Būtent dėl to Lietuva stengiasi spartinti alternatyvų šviesių naftos produktų importą per Klaipėdos uostą bei pastatyti aukštos įtampos elektros energijos tiekimo liniją iš Lenkijos.

Premjeras informavo, kad pirmadienį Vilniuje įvykusiame pokalbyje su Kaliningrado srities administracijos vadovu Jurij Matockin svečiui buvo pasakyta, jog Rusijos ekonominis spaudimas Lietuvai nėra naudingas abiem valstybėms.

Pakeliami į Lenkiją Vilniuje lankęsis Kaliningrado srities vadovas su Lietuvos vyriausybės vadovu aptarė Kaliningrado srities aprūpinimo klausimus, Rusijos nevykdomą palankaus prekybos režimo sutartį. Premjeras sakė supratęs, kad J. Matockin yra gavęs didelius Rusijos premjero Viktor Černomo

myrdin igaliojimus. A. Šleževičius nuomone, Lietuva neturėtų aktyvinti derybų su Rusija. Kartu jis pridūrė, jog turime išnaudoti mažiausią galimybę susitarti su visais kaimynais. Kalbant apie karinį tranzitą, J. Matockin sakė, jog tai — Rusijos vyriausybės reikalas.

Spaudos konferencijos dalyviai buvo informuoti, jog Nesterove įvyks Lietuvos ir Kaliningrado ekspertų grupės susitikimas. Lietuvos delegacija, kurios sudėtyje — prekybos ir pramonės ministras Kazimieras Klimasauskas, Užsienio reikalų bei Susisiekimo ministerijų atstovai, kiti pareigūnai, derėsies, kaip spręsti tranzito, sienos kirtimo, tranzitinių krovinių palydos bei kitas dvišales problemas.

Lietuvai, Latvijai ir Estijai Europos Sąjungos suteiktą mandatą deryboms dėl asocijuotos narystės sutarties rengimo premjeras pavadino vienu veiksmingiausių Lietuvos ir Europos Sąjungos santykių įvykiu.

„Mes labai patenkinti, kad dialogas vyksta pagal ankstesnį numatytą grafiką“, — patikslino vyriausybės vadovas. Jis išreiškė viltį, kad pirmajame kitų metų pusmetyje sutartis turėtų būti pasirašyta. Be to, reikėtų siekti, kad dokumentas ratifikuotų visų Europos Sąjungos šalių, taip pat Lietuvos parlamentai.

Kalbėdamas apie Rygoje įvykusį pokalbį su Latvijos premjeru Mariu Gailiu, ku-

Lietuvos ukrainiečių susitikimas

Vilnius, lapkričio 28 d. (Elta) — Vilniuje įvyko Lietuvos ukrainiečių bendrijos ataskaitinė-rinkiminė konferencija.

Ataskaitinį pranešimą perskaitė Lietuvos ukrainiečių bendrijos tarybos pirmininkė Liudmila Žilcova. Bendrijos vadovė ir kiti prelegentai kalbėjo apie tai, kaip per kultūrą, švietimą ukrainiečių tautybes Lietuvos gyventojai galėtų geriau įsijungti į šalies gyvenimą, kaip ukrainiečių mažumos interesus turėtų būti atstovaujami valdžios struktūrose.

Susirinkusieji kalbėjo apie ukrainiečių kultūros centro atidarymą, sudarę iniciatyvų grupę, kuri rūpintų ukrainiečių bendrojo lavinimo mokyklos įkūrimu. Susirinkusieji, be kita ko, priekaištavo Vilniaus savivaldybei, vilkinančiai Taraso Ševčenkos muziejiaus atidarymą.

Lietuvos ukrainiečių bendrijos pirmininke vėl išrinkta Liudmila Žilcova.

Konferencijoje dalyvavo Ukrainos ambasados Lietuvoje atstovai.

Lietuvoje gyvena apie 40,000 ukrainiečių. Tai ketvirtoji pagal dydį tautinė mažuma šalyje.

Vladimir Jegorov sakė, kad norint gauti karinius krovinius, dar reikia patvirtinti „žiaurius tarifus“. Teigdamas, kad per Lietuvos teritoriją karinis tranzitas įmanomas, admiralas priminė laikus, kai iš Lietuvos buvo išvedama Rusijos kariuomenė — tuomet iš Kaliningrado srities per Lietuvos teritoriją buvo gabenama karinė technika.

Lietuvos ukrainiečių bendrija buvo įkurta prieš šešerius metus. Ji turi skyrius Vilniuje, Klaipėdoje, Mažeikiuose, Visagine bei Jonavoje. Daugiausia dėmesio bendrija skiria kultūrai ir švietimui.

Dvi sekmadienines ukrainiečių mokyklos jau veikia Vilniuje, po vieną — Klaipėdoje, Jonavoje ir Visaginė. O Mažeikiuose ukrainiečių mokyklėlę lanko mažiausieji — vaikų darželio auklėtiniai. Minėtose mokyklose vaikai mokomi etnokultūros ir religijos pagrindų, susipažįsta su gimtąja literatūra, savo tautos istorija.

Vilniuje veikia vaikų ir jaunuolių šokių ansamblis „Vesėlka“, ukrainiečių meno saviveiklos kolektyvai yra susibūrę ir kituose miestuose.

Lietuvos ukrainiečiai palaiko ryšius su savo istorine tėvyne, iš ten gauna vadovėlių mokykloms.

Norvegijos laivyno dovana

Vilnius, gruodžio 9 d. (Elta) — Praėjusią savaitę Klaipėdos uoste prisišovė keturi Norvegijos karališkojo laivyno laivai — trys raketiniai kateriai ir karo laivas „Horten“.

Vienas iš atplaukusių laivų buvo perduotas Lietuvos karinių jūros pajėgų flotilei. Perdavimo ceremonijoje dalyvavo Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Karinių jūrų pajėgų vadas Raimundas Baltuška ir kiti aukšti pareigūnai bei svečiai.

riame buvo sprendžiamos Latvijos ir Lietuvos jūrų sienos delimitavimo problemos, A. Šleževičius pažymėjo, kad pavyko priimti abiem pusėms tinkantį sprendimą. Jis paneigė opozicijos vadovų įtarimus, esą Lietuvos ministras pirmininkas priėmė sprendimą, neatitinkantį valstybės interesų.

Pabrėžęs, jog sutarta derybų metu informacijos neplatinti, premjeras pažymėjo, kad Lietuva turės jūrų sieną ir su Švedija.

Komentuodamas padėtį Lazdijų pasienio poste, Lietuvos ir Lenkijos pasienyje, A. Šleževičius pasakė, kad tai abiejų pusių nerangumo rezultatas. Jau savaitę prie Lazdijų muitinės nusitęsė kilometrines automobilių eilės. Netvarka prasidėjo po to, kai Lenkijos pareigūnai pradėjo dirbti pagal naujas taisykles ir tikrina automobilius tik šviesiu paros metu.

Premjeras pasakė, kad atitinkamoms tarnyboms duoti nurodymai išsiaiškinti padėtį ir išspręsti nesupratimą vietoje.

Išspręstas Lietuvos ir Baltarusijos sienų klausimas

Vilnius, lapkričio 26 d. — Baltarusijos sostinėje Minske pasibaigė komisijų bei ekspertų grupių valstybinei Lietuvos ir Baltarusijos sienai nustatyti susitikimai.

Kaip rašoma „Dienoje“, komisijoms vadovavo Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rimantas Sidlauskas ir Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Stanislav Ogurcov. Susitikimuose buvo suderintas valstybinės sienos nustatymo sutarties tarp Lietuvos ir Baltarusijos respublikų projektas, parengta sienos aprašo schema. Derybose apsvartyta techninės dokumentacijos parengimo tvarka ir sąlygos, buvo derinami valstybinės sienos darbo žemėlapis, aptartos pasienio zonos inžinerinių objektų eksploatavimo sąlygos.

Komisijų susitikime, vykusiam spalio 13 dieną Gardine, Lietuvos ir Baltarusijos atstovai susitarė, kad Adutiškio stotis bei prie jos esantys pastatai priklausys Lietuvai, o abiejų valstybių ekspertams bei miškininkams buvo nurodyta atskirai susitikus aptarti konkrečius pasiūlymus.

Prieš dvi savaites įvykusiame delegacijų ir ekspertų susitikime Vilniuje nustatytas ruožas Klevos ir Gaujos upelių santakoje bei Pagirių anklavo ribos. Pastarąjį nutarta padalinti žemės plotais išilgai sienos — 69 hektarai ploto atiteks Baltarusijai, o Lietuvai bus skirti atitinkami žemėtvarkininkų nustatyti plotai. Klevos ir Gaujos upelių linija buvo derinama tarp miškininkų bei žemėtvarkininkų — šis sprendimas, pasak R. Sidlausko, nesutarimų nesukėlė.

Kitas valstybinių komisijų susitikimas vyks gruodžio 13-14 dienomis Vilniuje.

KALENDORIUS

Gruodžio 14 d.: Šv. Jonas Kryžiaus, Bažnyčios mokytojas (1542-1591); Fortunatas, Ona Marija, Žvangučiai.

Gruodžio 15 d.: Justas, Kristijona (Nina), Kovotas, Gaudenė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

MANO TĖVYNĖ

GYDŪNAS

5. Oro galybės

Jūra, žemė ir saulė sukuria ir oro galybes. Jos kyla kartu su metų laikų alsavimu, ir jų kalba daug įskamesnė nei jūros. Oro galybės apsimiršta daug didesniu gyvumu, kartais netgi atrodo, jog turi samonę. Todėl mus taip veikia audros artėjimas, jos šėlimas ir numalšimas.

Šį žmogaus ir oro ryšį gerai atskleidžia vieno paauglio pergyvenimai. Nuo pat mažens jam patikdavo įsitaityti prie lango ir žiūrėti į dangų, kai imdavo naujystis ir tvenkis debesis. Kartais išbėgdavo į sodą ar į laukus. Jis norėdavo aiškiau matyti tą žaidimą ten, viršuje. Tai būdavo be galo puiku.

Žinoma, mokykloje jis jau buvo girdėjęs apie pavojus, gresiančius audroje. Bet kiekvieną kartą viską užmiršdavo, užsižiūrėjęs, kaip prieš audrą atgyja dangus. Tegalvodavo, kaip čia geriau visa išsidėmė. Tėvynė dosni naujų išpučių. Vieną sykį jie buvo ypač įsimintini.

Visą dieną sivilino slegianti kaitra. Saulė buvo pilna ugnies, vanduo ir žemė atvėrė jai savo gelmes. Gamta susitelkė viename dingingame vyksmui.

Tada atėjo vakaras. Vaikai prieš akis dar buvo valandos su puse kelias per laukus ir pievas pas pažįstamus. Jis turėjo joti raitas, bet panoro pasivaikščioti ir išskiliavo.

Is pietvakarų kopė, skubėjo į dangaus vidurį ir dūmė tolyn vis tirstesni debesis. Atrodė, lyg jie ką vytųsi, lyg per visą dangų kažką gaudydamos tiestųsi tamsios rankos.

Aukštai danguje sušvito gelsva šviesa, vėl emė blykšti, o tamsa vis tirstėjo, lyg išgastis būtų aptemęs dangaus veidas. Apačioje prasidėjo pašėlę gaudynės. Nešdami audrą, žemė lėkė, šėlo vėjo sukuriui.

O viršuje debesis gainiojo vienas kita, kol susiplakė į vieną šurpiai pilkumą. Buginančios jėgos žaidimas. Tas išsisklaidymas ir susitvenkimas.

Ties horizontu rytuose ir vakaruose tvaskėjo žaibai, grumėdavo griaustinis. Viršuje tamsa darėsi vis slogesnė. Keleivio akys tai smigdavo į tamsą, tai vėl dairydavosi kitur. Priešais plytėjo laukai, jais vingiavo siauras takelis, pranykstantis temstantiose toliuose. Laukimas suvirpino visą aplinkui.

Virš laukų sužė. Vaiko vos neparvertė baisūs vėjo gūsiai. Vydamas audrą, šovė žaibas. Čia pat baisiai sugriauždėjo. Pievomis kaukdamas nušvilpė kažkas nematomas.

Berniukas bandė eiti toliau. Bet žaibą vėrė žaibas, vieną griausmą nustelbdavo kitas. Kiekvienas žaibas dar sykį nušvirdavo toliuose, grumėdamas kartodavosi daugybę kartų ir nuriėdavo horizonto linkui.

Vaikui beliko tik žiūrėti ir klausytis. Visa buvo taip neregėta, didinga, kupina jėgos, jog jis daugiau apie nieką kitą negalėjo galvoti. Savę jis visiškai užmiršo. Šitas didingas vyksmas, gyvybinių jėgų perkelius, šis didžioji galios pasaulis tapo vieninteliu jo pojūčiu.

Atrodė, švytėjimas ir dundėsios liovės, tik štai vėl su gaudė perkūnija. Viskas sumirgėjo aplinkui. Žaibas ir juodžiausia tamsa, griaustinis ir mirtina tyła nuolat kaitaliojosi. Keleivis pajuto, kad minčių nebėliko, išnyko erdvė ir laikas — šios oro galybės viską užgožė.

Pagaliau berniukas suvokė, kad iš to didžio susijaudinimo jo stovėta vietoje. Pradėjo lyti. Iš pradžių krito pavieniai lašai. Po to vis dažnesni ir sunkūs.

Kaip jie čiažė veidą! Ir plakė rankas! Čiurkšlės sravo nuo plaukų per sprandą. Perlijo pečius, vandens srovėlės tekėjo per rankas, vinguriavo per nugarą.

Vis dar žaibavo ir griauždė. Bet debesis jau slinko tolyn į šiaurę. Dangų dar sykį perskrodė žaibas ir driokstelėjo griaustinis. Didžiosios galybės dar sykį užplidė visą erdvę. Tuomet jos pagaliau atsitraukė nuo jaunojo keleivio, paliko jį vieną plačioje pievoje šniokščiant ir plūstant liutui.

Kaip permirko plaukai! Perbraukė per juos ranka, išgręžė, o kojos skubėjo, skubėdamos tekėno per patvinusią žemę. Lietus ramiai, galingai ošė.

Pagaliau berniukas jau buvo netoli savo kelionės tikslo. Tamsoje jį sveikino langų šviesa. Be galo nustebindamas šeiminkus, vaikas įžengė į namus. Jis turįs papasakoti. Kaip tik jį ir išleide! Jis taip norėjęs. Berniukas tuojau nusimetė švarką. Jį apsiutė antklodė. Prie šilto židinio ugnies jis išsišneko.

Lietus tapo perregimas ir pagaliau visai liovėsi. Vaikas siekė savo švarko. Tokio šlapio ir šalto! Nieko nepaisydamas vilkosi jį ir, palinkėjęs visiems labos nakties, išskubėjo į tamsą. Pavyimui kurį laiką dar lydėjo namų šviesa, o toliau žingsniau jau visiškai vienas tamsoje pasislėpusiu taku.

Bet kaip viskas čia buvo puiku! Iškilminga tyła šventino suklususią naktį. Tolumoje šen bei ten vis pasigirdavo šunų lojimas. O viršuje atsivėrė dangus, susirinko visos jo žvaigždės ir sužiuro žemyn. Jos draugiškai žvilgčiojo į žemę, pievas, laukus ir krūmokšnius. Su pasitenkinimu jis traukė į save iš aukštybių sklindančią gaivą.

SESIŲ IR BROLIŲ KŪČIOS LEMONTE

Tradicinės jūr skautijos kūčios, dalyvaujant tėveliams ir svečiams, š.m. gruodžio 9 d. Lietuvių centre, Lemonte, praėjo šeimyniškai ir šventiškai. Jas suruošė „Nerijos“ tunto gintarės, vadovaujamos j.p.s. Alytės Gražytės.

Susirinko gražus būrys ūdryčių, jūr skaučių, gintarių, būdžių ir bebrų. I skautiškos šeimos šventę atvyko ir keli veteranai — jūr skautininkai ir pora Brolijos vadovų.

Kūčių vakaro programą vedė talentinga sesė Alytė Gražytė. Vakaras pradėtas sesių daina „Kalėdų sapnas“. Daina sekė bebrų pasirodymas su Kalėdų seniu, kurio dovanų maišas buvo už senį didesnis. Nušamėdavo ir „Džingel Bells“ visų mokama dainelė. Ją sekė „Nerijos“ tuntininkės Vijos Paulienės sveikinimas su šv.

Čikagos skaučių tuntų susijungimo sueigoje, š.m. lapkričio 20 d., LSS JAV Vidurio rajono atstovė vs fil Rita Penčyliene susijungusių „Aušros Vartų“ ir „Kernavės“ tuntų vėliavas įteikia naujai tuntininkei s. Daliai Trakienėi. Nuotr. N. Užabalienės

ISTORINĖ SUEIGA ČIKAGOJE

Skaučių tuntams Čikagoje mažėjant, po ilgesnių pasitarimų, 45-ją sukaktį neseniai atšventės „Aušros Vartų“ skaučių tuntas ir 36-sius veiklos metus skaičiuojas „Kernavės“ tuntas nutarė jungtis į bendrą vienetą. Jungimosi diena — sekmadienis, lapkričio 20-jį, Kristaus Valdovo šventė.

Pagarba Kristui Valdovui

Diena pradėta šv. Mišiomis Jaunimo centro didž. salėje. Susirinkus gražiai uniformuotoms abiejų tuntų sesėms ir vadovėms, tėveliams ir svečiams, šv. Mišias aukėjo visų mielas brolis, tuntų kapelionas v.s. fil. kun. Antanas Saulaitis. SJ. Nuosirdžiais, šiltais žodžiais ir malda Tėvas Saulaitis padėjo visiems Mišių dalyviams kelti mintis ir širdis į Kristų Valdovą. Maldingumą stiprino puikus kernaviečių sesių giedojimas — įrodymas, ka gali padaryti talentingos vadovės pasišventęs darbas ir jaunųjų sesių pastangos, negailint ilgų valandų, paukųotų repetiocijoms. Pagarba jaunai vadovei s. Ramutei Kemežaitėi ir pareiginoms gražiabalsėms sesėms, giesmėmis pagerbusioms Kristų Valdovą ir šventiškai nutekiusioms Mišių dalyviams.

Jungiamės į bendrą vienetą

Po Mišių, toje pačioje Jaunimo centro salėje, 11 val. ryto vyko iškilminga tuntų susijungimo sueiga, kurią, abiem tuntams atstovaudamos, pakaitomis vedė tuntų komendantės — vvr. skautės Gailė Butts („Kernavės“) ir Vida Brazaitytė („Aušros Vartų“).

Tolimesniu VS įsakymu nuo pareigų atpalaiduojamos kadencija baigusios abiejų tuntų tuntininkės — ps. R. Borucki ir s. R. Kemežaitė. Joms reikiama padėka už sėkmingą vadovavimą tuntams. Perskaitomi ir abiejų tuntų tuntininkių paskutiniai įsakymai — tunto pareigūnių atpalaiduojami nuo eity pareigų. Taip pat pranešama praėjusią vasarą LSS „Gintaro“ vadovių mokyklą baigusių kernaviečių pavardės.

I salės priekį iškviečiama s. Ramutė Kemežaitė ir jai prisegamas LSS ordinas UŽ NUOPELNUŠ.

LSS Vidurio rajono atstovė v.s. fil. R. Penčyliene perskaito LSS Vyriausios skautininkės įsakymą, kuriuo pranešama, kad nuo 1994 m. lapkričio 20 d., Čikagos „Aušros Vartų“ ir „Kernavės“ skaučių tuntai jungiami į bendrą „Aušros Vartų“ skaučių tuntą, o jo tuntininkė skiriama s. Daliai Trakienėi.

gintarės pasirodė kaip gabios šeiminkės. Joms priklauso visų dalyvių kėjų buvo arti 120, puiku. Graži, kad Čikagos jūr skautija tęsia prasmingą lietuvišką tradiciją. brolis Bronius

ros Vartų“).

Su daina įvygiavus ir salės priekyje išsiriakius abiejų tuntų sesėms ir vadovėms, o prie jų rikiuotėn įsijungus ir šešioms viešioms — „Nerijos“ jūr skaučių t-to atstovėms, buvo įneštos tuntų vėliavos, sugiedotas Lietuvos himnas. Sekė vieneto raportai komendantėms, tuntininkių raportai LS Seserijos Vidurio rajono atstovei v.s. fil. Ritai Penčylienei, kuri savo raportu LSS Tarybos Pirmijos pirmininkui, v.s. fil. Kestutui Ječiui, pranešė, kad sueigoje dalyvauja 83 sesės. I Tarybos pirm. pasveikinimą „Budek!“ ir „Gero vėjo!“ atsiliepta skardžiu „Vis budžiu!“ šūkiu.

Abi komendantės perskaitė jų tuntus liečiančius LS Seserijos Vyriausios skautininkės v.s. Birutės Banaitienės įsakymus, kurie skelbė, kad į aukštesnius vyresniškumo laipsnius keliamos:

į paskautininkės laipsnį — v.s. Vida Brazaitytė, „Aušros Vartų“ tunto;

į skautininkės laipsnį: ps. Renata Borucki, „Aušros Vartų“ t-to tuntininkė ir ps. Dalia Trakienė, „Kernavės“ t-to vadovės narė.

UŽ NUOPELNUŠ ordinu apdovanojama „Kernavės“ t-to tuntininkė s. Ramutė Kemežaitė.

Tolimesniu VS įsakymu nuo pareigų atpalaiduojamos kadencija baigusios abiejų tuntų tuntininkės — ps. R. Borucki ir s. R. Kemežaitė. Joms reikiama padėka už sėkmingą vadovavimą tuntams. Perskaitomi ir abiejų tuntų tuntininkių paskutiniai įsakymai — tunto pareigūnių atpalaiduojami nuo eity pareigų. Taip pat pranešama praėjusią vasarą LSS „Gintaro“ vadovių mokyklą baigusių kernaviečių pavardės.

I salės priekį iškviečiama s. Ramutė Kemežaitė ir jai prisegamas LSS ordinas UŽ NUOPELNUŠ.

LSS Vidurio rajono atstovė v.s. fil. R. Penčyliene perskaito LSS Vyriausios skautininkės įsakymą, kuriuo pranešama, kad nuo 1994 m. lapkričio 20 d., Čikagos „Aušros Vartų“ ir „Kernavės“ skaučių tuntai jungiami į bendrą „Aušros Vartų“ skaučių tuntą, o jo tuntininkė skiriama s. Daliai Trakienėi.

gintarės pasirodė kaip gabios šeiminkės. Joms priklauso visų dalyvių kėjų buvo arti 120, puiku. Graži, kad Čikagos jūr skautija tęsia prasmingą lietuvišką tradiciją. brolis Bronius

Salėje įsiviešpatauja slogi tyła, vėliavininkės nurišant nuo kotų tuntų vėliavas ir sujungiant jas viename stiebe. Vyresniųjų sesių, tuos tuntus kūrusių, juos ugdyusių ir dešimtmečiais aukojusių nesuskaitomas valandas, jėgas ir darbą, besidžiaugusių sėkmėmis, nenusiminusių dėl nesėkmių, veidais nuslenka susimastymo šešėliai, ne vienai nuriėda ašara... Bet — „Skautė nenusimena“... — tiek metų mokiusios jaunėsnišias — pakelia akis į sujungtas vėliavas ir pasiryžta petys petyn — koja, kojon žengti bendram labui, kad lietuvišką skautybę galėtų džiaugtis jaunosios sesytės...

Sujungtas vėliavas Vidurio rajono atstovė įteikia naujai tuntininkei, s. Daliai Trakienėi, o sesės šį veiksmą pasveikina entuziastingu „Hip, Valio!“ šūkiu.

Sujungtojo tunto adjutantė perskaito pirmąją naujosios tuntininkės įsakymą, skelbiantį tunto vadiją, sudarytą iš abiejų buvusių tuntų vadovių.

Sekė skautininkės įžodis. Didžiuliame skautininkių rate, ps. fil. Ramonai Steponavičiutei vadovaujant, įžodį davė ir paskautininkės pakeltoji vsl. fil. Brazaitytė. Jai žaliąjį kaktaraištį užrišo s. Renata Borucki.

Ilgokai tęsėsi buv. tuntininkių padėkos jų vadijų narėms ir talkininkėms, dovanos buv. tuntininkėms, sveikinimai ir dovanos naujojo tunto tuntininkei.

Trumpu žodžiu į seses ir tėvus prabilo naujoji tuntininkė s. Dalia Trakienė, kviesdama seses susiimti rankomis ir visoms, Dievui padedant, kartu žygiuoti į ateitį Tėvynės ir jaunimo labui. Kvietė talkon jungtis tėvelius ir rėmėjus.

Jautriai prabilo LSS Vidurio raj. atstovė v.s. fil. Rita Penčyliene, kad praėjusi savaitė jai buvusi prisiminimų ir nostalgijos savaitė, perėjusi abiejų tuntų knygas, albumus ir kt. Kvietė visas pasiimti geriausia, kas buvo abiejose tuntuose — seseriškumą, draugiškumą, vadovavimą, dainą ir meilę skautybei.

Išnešos vėliavas, su buv. tuntininkėmis atsisveikina ir naujai linkėjimus pareiškia „Lituanicos“ skautų tunto tuntininkas fil. j. s. Marius Naris ir „Nerijos“ jūr skaučių tunto tuntininkė j.s. Violeta Paulienė. Naujajai jungtinij „Aušros Vartų“ „Kernavės“ tuntą ir jo vadovės sveikindamos LSS Tarybos pirm. fil. v.s. Kestutis Ječius padėti įvertina kaip: „Realus žvilgsnis į dabartį ir progresyvus žingsnis į ateitį, remiantis Baden Powell'o ideja auklėti jaunimą samoningais lietuviams ir gerai piliečiams“.

Visi sueigos dalyviai buvo pakviesti pasivaikščioti saldmūnais, sumuštiniais ir kava, o jaunosios sesės, tuntininkės sušauktos, ratu ant grindų sudusios, padainavo jų pamėgtas skautiškas dainas.

Veiklos ratan burkime visas

Skirstėmės, linkėdami šiam jungtiniam tuntui augti ir klestėti, nepamirštant gražių abiejose tuntuose sukurtų tradicijų ir jų istorijos, įvertinant ir prisimenant vadovės ir steigėjas, kurių idealistinio darbo dėka lietuviškoji skautybė Čikagoje gyvuoja arti 50 metų. O jų daug ir pasiūventusių. (Jau vien iš buv. tuntininkių susidarytų kelių dešimčių narių draugovė). Jos ir šiandien bus stipri atrama naujojo tunto vadovybei, jei bus kviečiamos talkon, nevengiama paklausti ir jų patarimų. Nėra geresnės mokytojos, kaip pirmakūnių darbų ir veiklos patirtis. Susiėmusios rankomis, žygiuokime į ateitį, neužmiršdami ir praeities. Budekime! Ir gero vėjo!

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	½ metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamas gavus prašymą.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Sausio 22 d. — Tradicinė jūr skautų ir skaučių iškilminga Klaipėdos dienos sueiga Lietuvių centre, Lemonte.

Kovo 5 d. — Tradicinė Čikagos skautų ir skaučių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

ASS FILISTERIAI KVIEČIA

ASS filisteriai kviečia visus dalyvauti jų kalėdiniamė pobūvyje penktadienį, gruodžio 16 d. 7:30 v.v., vyksiančiame Lemonte, Lietuvių centro Bočių mėnėje. Vakaro prelegentė v.s. Nijolė Užabalienė dalyvius supažindins su lietuvių kalėdiniais papročiais. Visi laukiami. Atvykite pabendrauti šiltoje skautiškoje aplinkoje.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė: vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd. trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prilima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliškai) Tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12-4 v.p.p., penkd. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3306

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v

Jų rūpestis — Lietuvos žmonių sveikata. Iš kairės: Kauno Medicinos akademijos — SR dekanė doc. Pajauta Paipalėnė, A-DEC bendrovės atstovė Maria Teresa Pietrok, KMA-SR „oral hygiene“ koordinatore-patarija Judita Martin, RDH ir stomatologijos doktorantė Vita Matulskienė.

GINKIME SAVE IR SAVO TAUTĄ

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Žydų tauta išstis 50 metų meta kaltinimus lietuviams, kad II pasaulinio karo metu prisidėjo prie žydų šaudymo. Taip ir vėl š.m. gruodžio 5 d. „Daily Southtown“ laikraštyje buvo parašytas straipsnis „Lithuanian's war memories linger“. Jame palyginti Paneriai su Aushwitz, Dachau ir Buchenwald mirties stovyklomis. Straipsnyje paminėtas 87 m. amžiaus Aleksandras Lileikis, kuris kaltinamas už žudynes ir laukiantis dabar deportacijos iš JAV. Taip pat parašyta, kad Lietuvoje dabar priskaičiuojama tiktai iki 6,000 žydų iš 3.7 milijonų gyventojų. Neparašyta, kur pasidėjo kiti? Palieka skaitytojams susidaryti vaizdą, kad lietuviai visus žydus išnaikino.

Ir tai ne pirmas toks straipsnis, ir ne pirmas toks kaltinimas, metamas lietuvių tautai. Kitatačiau, skaitydami tokius straipsnius, gali susidaryti vaizdą, kad po II pasaulinio karo į JAV suvažio visi karo kriminaliniai nusikaltėliai. Tokie ir panašūs straipsniai pasirodo ne tik Čikagoje, bet ir visuose Amerikos laikraščiuose. Kai prieš kiek laiko panašus straipsnis buvo išspausdintas New Yorko laikraščiuose, man paskambino viena gera pažįstama žydė, biologijos mokslų docentė, ir paklausė, kodėl lietuviai savęs negina? Ji pati buvo lietuvių šeimos išgelbėta, net

pakrikštyta ir užauginta. Ji net turinti daugiau dokumentinės šiuo klausimu medžiagos ir siūlė mums ją pasinaudoti. Pakalbėjau su vienu, su kitu, bet niekas nesusidomėjo šiuo klausimu. Taip viskas ir pasiliko.

Aš tikrąją tiesą, kaip viskas buvo, žinau tik iš pasakojimų. Tikrai yra dar daug gyvų liudininkų, kurių pagalba mes galėtume išsklaidyti visus tuos tamsius debesis, gaubiančius mūsų tautą. Mes žinome, kad, vokiečiai okupavus Lietuvą, jie privertė Lietuvos pareigūnus bendradarbiauti su jais. Pasirinkimo nebuvo. Kiekvienam vokiečių užimtam krašte ne jie šaudė žydus, bet vertė to krašto pareigūnus būti budeliais. Nežinau, ar tais laikais atsirado tokių tikrų savanorių, kurie užsiliko nacių uformas ir savanoriškai naikino žydų tautą. Tikrai gerai žinau, kad lietuviai, kiek įstengdami ir rizikuodami savo bei savo vaikų gyvybėmis, gelbėjo žydus. Daugelis iš jų pačių performuotų Lietuvos pareigūnų suspėdavo perspėti žydų šeimas. Tokie dalykai negalėjo būti viešai skelbiami, tad ir jokios dokumentacijos nėra išlikę. O reikėtų nebijoti pasiklausti tikros istorijos iš A. Lileikio. Gal ji kam yra ir žinoma, bet visuomenei nežinoma ir palikti tik spėjiojimais.

Po karo Lietuvoje buvo like daug žydų. Jie daugiausia

gyveno didesniuose miestuose. O, kad jų tiek daug buvo like, tai tik pasiaukojančių lietuvių šeimų dėka. Daugelis žydų buvo suspėję pabėgti į Rusiją ir, karo audrai praūžus, vėl sugrįžo į Lietuvą. Daug žydų suėjo dirbti į saugumą ir užėmė aukštus valdžios postus. Jie pirmutiniai stojo į komunistų partiją irėjo išvien su rusais. Pasiskelbė, kad karo metais veikė pogrindyje, gavo rusų valdžios apdovanojimus ir šalia algos dar gaudavo pinigų už pogrindinę veiklą. O tas jų pogrindis buvo lietuvių ūkininko svirne ar klėtyje, besislapstant nuo nacių... Daug tokių prisidėjo prie lietuvių tautos genocido. Jie Kauno miesto centre užėmė geriausias butus ir vakarais Laisvės alėją galėjai pavadinti Izraeliu. Tas pats būdavo ir Palangos pajūryje. Iki suvažiuodavo atostogauti ne tik Lietuvos žydų šeimos, bet iš visos Rusijos. Jie nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens užimdavo visus butus ir lietuviams, atvykus savaitę ar dviems paostogauti, nebuvo įmanoma rasti vietos. Toks žydų dominavimas Lietuvoje tęsėsi iki maždaug 1963 m. Tais metais, Izraeliui užpuolus arabų valstybes, pablogėjo Izraelio ir Sovietų Sąjungos santykiai. Tas santykių pablogėjimas atsiliepė ir į žydų tautiečių, gyvenančius visoje Sov. Sąjungoje. Buvo pradėta akcija prieš žydus. Jie buvo atleisti iš vadovaujamų postų, buvo diskriminuojami. Tada ir prasidėjo masiškas žydų emigravimas į JAV, Izraelį ir kitus kraštus. Tada Lietuvoje lietuvių pamatė, kad kiek daug jų krašte gyveno žydų, nes

staiga iš „lietuvių“ jie pasidarė žydų tautybės. Tokia masinė žydų emigracija ir sumažino žydų skaičių iki 6,000, gyvenančių dabar Lietuvoje. O lietuviai, kaip ir visu tautų mažumoms, taip ir žydams, nedarė jokios diskriminacijos. Lietuvos jaunimas gražiai sutarė ir draugavo su žydų jaunimu, ir niekad nebuvo jokių iššūkių. Lietuvoje veikė ir veikia žydų gimnazijos, sinagogos, klubai. Nėkėlė lietuvių žydams nei teismų, nei iškinių, nei viešų kaltinimų už bendradarbiavimą su rusais ir prisidėjimą prie mūsų tautos genocido. Netgi žydams atvykus į JAV, niekas jų nekaltina buvus komunistu, ar už kitus kriminalinius veiksmus. Taip ir kaip šiandieną Borisui Dekanui yra sustabdyta mirties bausmė už Vito Lingio nužudymą. Po kiek laiko jis visai išnyks iš Lietuvos ir atsidurs kur nors užsienyje, o mes kaltinsime ir smerksime Lietuvos valdžią, kad ji išteisino. Lygiai taip pat kaip 1979-80 m. buvo išaiškintas dr. Litvinas ir jo sėbrai, kurie žudė, mušė ir plėšė lietuvių klebonus, kolūkių pirminkus, bet žydų organizacijų dėka viskas buvo užtaisuota ir jis išsiųstas į užsienį.

Iš žydų tautos mes turėtume pasimokyti vieningumo, išmokti ginti savo tautą, mylėti ją ir stovėti jos pusėje. Dabar susidaro vaizdas, kad mes visai neginame savęs, dargi rodome kažkokį savo nepasitenkinimą Lietuvos valdžios atžvilgiu ir mes patys padedame juodinti savo tautą. Leiskime lietuviams tvarkytis anoje pusėje, o mes tvarkykimės čia, švarinkime savo vardą amerikiečių akyse.

BANKAI, GARANTIJOS, KREDITAI

Šiuo metu Lietuvoje yra 21 bankas. Patys stambiausi — trys buvo valstybiniai bankai. Jie turi didžiausius aktyvus, yra sukaupe didžiausius banko kapitalus, turi platų filialų ir skyrių tinklą. Pats stambiausias iš jų — Lietuvos žemės ūkio bankas, po jo — Lietuvos valstybinis komercinis ir Lietuvos taupomasis bankai. Tačiau, nepaisant finansinės galios, tikroji šių bankų padėtis nėra aiški. Ne vienam jų nebuvo atlikta išsami revizija, visus juos slegia blogų paskolų našta. Komerciniai bankai pastaruju metu labai sparčiai auga ir plečiasi. Dinamiškiausiai šiemet vystėsi didžiausias

komercinis bankas — Akcinis inovacinis. Jis toli lenkia visus kitus pagal aktyvus, paskolas, kreditus, akcinį kapitalą. O pastaraisiais metais buvęs pats pelningiausias Lietuvoje „Litimpex“ bankas šiemet nepatenka į pelningiausių bankų šešetuką. Manoma, kad visą banko pelną „suvalgė“ naujojo pastato Vilniaus centre rekonstrukcija ir įranga. Išanalizavus 9 mėnesių veiklos rezultatus, didžiausią populiarumą šiuo metu turi (pagal atskirus rodiklius ne eilės tvarka): Lietuvos akcinis inovacinis bankas, Vilniaus bankas, Vakarų bankas, „Litimpex“ bankas, Ūkio bankas, Aurbankas ir „Hermis“.

Kol kas tebėra problematiškas indėlių draudimas, mat valstybė garantuoja tik tų indėlių saugumą, kurie laikomi valstybiniuose ir valstybiniuose komerciniuose bankuose. Kitų bankų indėlininkai banko bankroto atveju nėra apdrausti. Kaip „Lietuvos rytui“ sakė Ūkio banko valdytojas Valdimaras Būtenas, paradoksalu, kad yra turto, gyvybės, automobilių draudimas, o bankuose saugomos lėšos nėra draudžiamos. Kreditų draudimu ypač domisi užsieniečiai ir klausia, ar už banką garantuoja valstybė. „Litimpex“ banko valdytojo pavaduotojo Gintauto Preidžio nuomone, indėlių draudimas naudingas ir patiems bankams, nes dabar daug žmonių nežino, kuris bankas patikimas, kuris — ne. Jeigu indėlininkas žinos, kad jam garantuotas indėlių saugumas, aktyviau nežingsnis į bankus, ir bankai galės sukaupti daugiau lėšų. Deja, iki šiol nėra net ekspertų grupės, kuri rengtų tokio įstatymo projektą. Tik dabar svarstomose naujuose Lietuvos banko ir Komercinių bankų įstatymuose yra nurodyta, jog bankai privalo garantuoti indėlių draudimą.

Na, o palūkanų normos už indėlius lyg ir stabilizavosi. Kai kurie bankai pradeda priiminti ilgalaikius indėlius gana palankiomis sąlygomis. Pvz., bankas „Snoras“ už indėliu litaus ir valiuta ilgesniam nei 6 mėn. laikotarpiui moka 22-26 proc. metinių palūkanų, o už indėlius 3 mėnesiams ši bankas moka mažiausias palūkanas: 10-15 proc. Rugsėjo mėnesį vidutinės metinės palūkanos už indėlius litaus buvo 21 proc., o už valiutą — 10 proc. Kreditai litaus kainavo 36 proc., valiuta — 43 proc. Tokius duomenis pateikė Lietuvos bankas.

Danutė Bindokienė

Ir vėl mašinų?

Nemažas metų skaičius dar nereiškia senatvės, ne tik institucijos, organizacijos, bet ir žmogaus gyvenime. Viskas daugiausia priklauso nuo pažiūros į tą gyvenimą, nepaisant nuolat gausėjančio metų skaičiaus. Be abejo, kiekvienas pažįstame „senų“ trisdešimtmečių ir labai jaunatviškų asmenų, jau šventusių savo gyvenimo deimantinių jubiliejų.

Šiemet šventėme ir, galima sakyti, tebešventėme (bent iki gruodžio 31 dienos) dienraščio „Draugo“ 85-tąjį gimtadienį. Dug kartų „Draugas“ buvo šia praga sveikintas, daug kartų pasidžiaugta jo ilgu amžiumi, tačiau mes toli gražu nelaikome „Draugo“ senu ar turinčiu bet kokių senatvės žymių. Iš tikrųjų kasdien pajuntame jį pulsuojantį veržliu gyvastingumu ir net nesiruošiantį pavargti. Daugiausia tai dėl to, kad „Draugas“ nevengia ir nebijo naujų idėjų, stengiasi neatsilikti nuo gyvenimo slinkties, rūpinasi, kad kasdien jo puslapiuose atsispindėtų ne vien lietuviški rūpesčiai ir džiaugsmas, bet juose rastų atgarsį ir pasaulinės reikšmės įvykiai. Juk šiuo metu nėra tokių tolimų ar izoliuotų mūsų planetos vietų, kurias ištikusios problemos raltalais nenubanguotų po visa Žemės gaubli ir anksčiau ar vėliau nesujudintų mūsų pačių, mūsų tėvynės Lietuvos. Tad ir „Draugas“ neturi teisės jų ignoruoti.

Tiesa, metų slinkties nepamiršo „Draugo“, nepaėjo pro jį, nenusinešusi su savimi tūkstančius skaitytojų, būrius nepašalinomų bendradarbių, gabių redaktorių. Tačiau „Draugas“ laikosi, nes turi nuostabiai stiprų ir gyvą savo dabartinį skaitytojų užnugarį, turi daug rėmėjų, bendradarbių, draugų (ir šiek tiek priešų — nors tai ne tik natūralu, bet tam tikra prasme ir sveika).

Pavartčius senuosius dienraščio numerius, galima rasti vieną nuolatinę problemą: visuomet trūko lėšų ir reikėjo prašyti paramos-aukų, kad „Draugas“ išsilaikytų. Prieš metus nuspresta pagalvia „griebti jauti už ragų“ ir ta problema visiems laikams atsikratyti. Taip buvo įkurtas milijoni-

nis Draugo fondas. Ne visa lietuviškoji visuomenė (ir net kai kurios organizacijos) fondą sutiko su džiaugsmu. Vieni, prate į viską žvelgti iš tamsiosios pusės, pranašavo, kad „iš tų šiaudų nebus grūdų“, kiti galbūt jautė konkurenciją, bet dauguma priėmė DF idėją kaip gerą išeitį iš finansinio akligatvio. Jeigu pastarieji ir reikėd priekaištų, tai tik dėl to, kad toks fondas nebuvo įkurtas prieš kelis dešimtmečius.

Vienas svarbiausių ir uoliausių Draugo fondų „augintojų“ yra Bronius Juodelis, kuris praleidžia nesuskaičiuojamas — ir neapmokamas — valandas, berąšdamas laiškus, padėkas, pakvitavimus, besirūpindamas „vajais“, padidinanciais DF įnašus. Naujausias „vajas“ yra „Draugo“ spausdinimo mašinai pirkti. Vos tik paskelbus šį vajų, pasigirdo priestarų balsų, kad tik „užvakar“ toms mašinoms rinko pinigų, o dabar vėl reikia...

Ne užvakar, bet prieš 10 metų. Tuomet tebuvo įstengta išigyti vartotą didžiąją spausdinimo mašiną, kuri per tą laiką visiškai sukiužo. Įrodymas: prastai išspausdintos nuotraukos ir kai kuriuose puslapiuose (žr. ypač trečiojo viršūje) ištrupėjusios eilutės dėl išrūdijusių volų, kuriuose rūdys „išgraužė“ skyklutes. Net ir tuos volus pakeisti reikia nemažai tūkstančių, bet vieno kito pakeitimas problemos neišsprendžia — reikia pagrindinio remonto. Todėl Draugo fondo taryba bei valdyba maloniai sutiko gruodžio mėnesį surinktos fondo įnašus paaukoti būtinai dienraščio spausdinimo technikai pagerinti (o kad taip būtų galima pašto pareigūnų „pagrįsti“...). Juk, turinui atjaunėjęs, vienintelis užsienio lietuvių dienraštis negali rodytis savo skaitytojams aptrupėjusiu, neįskaitomu raidynu. Atlikus šią būtiną „operaciją“, ir „Draugo“ išvaizda nerodys senatvės žymių.

Kažkada visi raštai buvo iškalami akmenis plokštėse, įbrėžiami molinėse lentelėse, įrašomi popiruso lakštuose, bet moderniam dienraščiui reikia spausdinimo mašinos. Tokia šiandieninė realybė...

KARELIJOS ŠILŲ KŪDIKĖLIS JĖZUS

EDZARD SCHAPER

Vertė Jonas Dainauskas

5

— Trisdešimt metų, tiesiai prieš mus! — prašnabzdėjo Sanavuori.

Visi, arba beveik visi, pažūrėjo nurodyta kryptimi. Visu, arba beveik visu rankos suspaudė automatinis pistoletas. Vienas tikslai, užuot griebėsis ginklo, siekė ryšulį, kabantį ant krūtinės ir pažūrėjo į kūdikį. Žadą užimančioje tyloje Jantinen, tarytum aukščiausio būtinumo atveju, pradėjo Juhanitui snabzdėti visai beprasmius žodelius, kurie vis baigėsi maldavimu tylos, visiškos tylos.

Kada tamsioji grupė, kurią pirmasis pastebėjo Sanavuori, eidama žąsėle, perėjo per mažą aikštelę, esančią priešais ir išnyko iš jų matymo lauko, — o patulio žmonės išdriso vėl pajudėti, jie pastebėjo, kad Jantinen, vietoj automatinio pistoleto rankose laikė kūdikį, švelniai jį supdamas. Pamatę jų žvilgsnius, paleido kūdikį ir išsitiesė. Jojo toje laikysenoje buvo kažkas ryžtinga, šaukiančio juos žygiuoti, kad jie visi jo pavyzdžiu pasektų. Heiskanen net neužprotestavo, kada grandinis, negaišindamas laiko, atsistojo patulio priešakyje ir laikydamasis kairiosios pusės, medžių šešėliais pasuko kaip tik į tą miško aikštelę, kurią ja ką tik perėjo toji tamsi priešų grupė. Jantinen slinko žemai palinkęs į priekį, plačiai išskėstomis, tarytum irklutu, rankomis, dabar vienok nelabai greitai, o paskui jį slinkė draugai susidarę įspūdį, kad dabar jie už jį turi stebėti kelią. Kai pasiekė aikštelės lygį, grandinis sustojo. Jie nežinojo, ar gal jį linksta po ryšulio avoriu, ar gal stebi ten matomus pėdsakus. Paskui vienok jį pajudėjo sena

kryptimi, link tankumyno, kuris buvo prieš juos kiek tamsesnis nei visa aplinka. Tačiau nelindo į tankumyną, į kurį būtų neįmanoma patekti be triukšmo, bet stabtelėjo prie pakraščio, kurėjo nuožulnus takas. Paskui jį slinko labai lėtai, tarytum sekė kokį pėdsaką ir jį labai jie visi skverbėsi giliau, tuo labiau jįsai suko į kairę iki staiga — tuo pačiu momentu kada prošvaistė, pradžioje vos matoma, atsivėrė prieš juos kaip atviras plotas, sustojo ir prikalts prie žemės. Ir vos nutilo pašliūžų šlamesys bei girdėjimas lazdu, kai jos grimzdė ir išsilaisvindavo iš sniego, iš dešinės pusės, kur buvo aplenkta tankumynas galėjęs siektis su atviru plotu, visi labai aiškiai išgirdo žmonių balsus. Dvasioje jie stebėjosi nesuprantamu Jantinenų nukrypimu, kuris juos visus stūmė į kairę. Be jo būtų patekę tiesiai į priešų lizdą. O vis gi, kaip toli siekė apšaudymo laukus to kulkosvaidžio, kuris ten, dešinėje buvo pastatytas? Ar galėjo rizikuoti, bandydami jį aplenkti ir praslinkti per atvirą lauką? O gal tą atsparos tašką turėjo sunaikinti keliomis rankinėmis granatomis? Kad būtų galėję prieiti nepastebimai ir visą ilgą paimti ir nelaisvę, nieks jų netikėjo. Mažiausias neatsargumas juk galėjo sukelti visą apylinkę.

Vienok ne Heiskanen padarė sprendimą. Antra kartą jį parėmė Jantinen. Be jokio žodžio grandinis šoko iš vietos ir pasuko į mišką, į ten, iš kur jie atėjo. Prislinkęs prie laukmės, akimirksniui stabtelėjo, po to greitai prislūpauzė į kitą tako pusę ir slinko palei miško tankumyną, tarytum įsijungęs į jo šešėlį, net nepaisydamas to, kad ant tamsaus fono patulio balti apsiaustai turėjo būti gana ryškiai matomi. Kai leidosi žemyn, jau retesniame miške, po trumpo pasiklausymo, vadovavimą perleido atgal Heiskanenui, prie to labai sulėtindamas tempą. O kai miško pakraštyje jie atsirado prieš atvirą lauką, kaip vienas paskutiniųjų prisijungė prie jų. Laikydamas ryšulėlį rankose, stebėjo beatsi-
veriantį plotą, kuris čia jam atrodė esąs palankesnis nei

ankstyvesnėje vietoje, nes žemyn krentantis slėnis su siauru upokšniu savyje turėjo gana daug palaidai augančių krūmų, kurie galėjo jiems duoti gana gerą priedangą.

Heiskanen tylėjo. Po akimirks pasakė, kad galima palaukti iki rytmečio ūkanos. Iki to nelgai truks. Jantinen, nors ir negalėtų pasakyti kodėl, jam padarė įspūdį motinos, susirūpinusios savo kūdikiu. Išmintingumas, kurį ką tik parodė, vesdamas patulį, savyje neturėjo nieko kareiviška.

Raketą reikia iššauti kaip tik dabar, užsispyrusiai teigė Jantinen ir kaip tik iš šito tankumyno... Leite-nantas dėl to užsispyrimo tylėjo, tačiau, kai niekas grandiniui neprieštaravo, atsikratė savo abejonių. Prie jų užtaisė raketininką ir nuėjo. Girdėjo kaip skverbėsi per tankumyną, bet paskui gal rado taką, kuris jį tyla apglėbė, nes jau daugiau jo negirdėjo. Visi susėdo ant sniego, kiekvienas už medžio kamieno, o kai po labai silpnai girdimo šūvio garso pilkšvame danguje pasirodė žvaigždė, žiūrėjo į ją susizavėję, nes jų akys per ilgą laiką buvo pripratusios tik prie tamsos — ir žiūrėjo į ją kaip į gražiausios vilties ženklą, skleidusį žiežirbas virš tviškės slėnio. Dar nebuvo užgesusi paskutinė žiežirba, kai netikėtai ir artimai iš kairės pradėjo kalenti kulkosvaidis ir per visą slėnio plotą pabėrė ugnimi žėrinčių šūvių vėduoklę. Bet iš kitos pusės, jų dideliu palengvinimui, į tą ugnį nebuvo atsakyta.

Po pirmųjų šūvių atsistojo, tarytum stovėdami norejo sulaukti Heiskaneno, kuris brovėsi pas juos per tankumyną. Iš tikrųjų jie norejo nustatyti, kur gi buvo kulkosvaidžio lizdas kairėje pusėje ir ar neprijungs iš dešinės antras, kurio iki šiol nepastebėjo. Tačiau nuo šaižių šūvių garsų, grynami ir šaltame nakties ore sklidančių, prabudo kūdikis ir Heiskanen išgirdo ant Jantinen krūtinės kūdikio verkšlenimą. Iki tęsėsi šaudymas, Juhanio verksmo galima buvo nepaisyti. Tačiau, ką gi jie padarys su juo, kai grįš tyla? To momento bijojo ir

grandinis, nes skubiai pasitraukė nuo grupės į dešinę, tarytum norejo pasprukti iš kulkosvaidžio tarnybos girdimumo. Tai, kad šitaip darydamas pasuko link kitų priešų sargybų, regimai buvo pamiršęs. Heiskanen šnįp-telejo jam, kad grįžtų prie jų ir nuramintų vaiką. Jantinen paklusniai sustojo. Buvo jau tiek šviesu, kad galima buvo pamatyti, kaip jojo palenkta galva susiliejo su tuo ryšulėliu ant krūtinės. Tuo pat metu nutilo kulkosvaidis jų kairėje pusėje. Atrodė, jog sargyba supra-
to šaudymo beprasmingumą. Visiškai tylai sugrįžus, visa šešiukė galėjo girdėti Jantinen šnįbzėjimą.

— Migla jau keliai, — pasakė leitenantas, žiūrėdamas į slėnio apatį, kur tikrai jau galima buvo pastebėti augančios miglos ploną pilką mezginį.

Sanavuori pasiūlė slėnį pervaziuoti ne stačiu kampu, bet 200-300 metrų į dešinę, aštriu kampu. Grandinis turėjo eiti antruoju, o paskui jį išretintoje linijoje turėjo slinkti kiti. Bet kokių atvejų tam reikėjo ryžtis tuojau pat; skystoka migla tėra silpnėse apsauga nei tamsa.

Atrodo, kad to patarimo su nekantrumu laukė Jantinen, nes vos tik Sanavuori baigė savo pastabas, tuojau pat startavo. Vienok slinko taip lėtai, kad leitenantas ir Sanavuori galėjo slinkti greta jo, kai per mažai protarpiai tarp eglų šakų neleido slinkti petis į petį, jie abu prasižvėrė į priekį, kaip slinko tyledami kokius 300 metrų, nesutikdami jokių kliūčių. Po to, Heiskanen, slinkęs priešakyje, stabtelėjo, kad išsitikintų, jog siena esanti saugi, ir su plačiai išskėstomis lazdomis, visai susilenkęs, šoko į atvirą lauką. Artimiausias, sniego apdengtas krūmas, kokį 60 metrų atstume, tame lauke žymėjo upokšnio taką. Likusieji matė, kad jįsai neabejotinai siekia tos vietos, kur krūmokšniai teikė ploną, tarytum švinas pilką, užvarą. Jojo pėdsaku tuojau pat pajudėjo Jantinen ir jojo atsipūtimas, kai šoko slinkti, dar skambėjo juo ausyse, kai jojo sulenkta siluetas pasiekė slėnio dugną.

(Bus daugiau)

TEGYVUOJA WORCESTERIO LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA IR ANTRĄ ŠIMTMETĮ

Ištisus metus šventėme mūsų parapijos gyvavimo šimtmetį, bet Didžioji šventė vyko lapkričio 20 dieną. Prasidėjo iškilminga, ilga, iš klebonijos ir bažnyčią nusitęsusi procesija. Ją sudarė vyskupai, kunigai, lektorai, organizacijos su vėliavomis ir kiti dalyviai, giedant parapijos chorui.

Pamaldos

Pagrindinis šv. Mišių koncelebrantas buvo Worcesterio vyskupijos valdytojas vyskupas Timothy Harrington, D.D. Kartu koncelebravo užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Vincentas Parulis, MIC. Kiti celebrantai: Marijonų vienuolijos provincijolas kun. Donaldas Petraitis, MIC, kun. Antanas Miciūnas, MIC, kun. Timothy Roth, MIC, kun. Jonas Petrauskas, MIC, Pranciškonų vienuolijos provincijolas kun. Placidus Barius, OFM, kun. Rafaelis Šakalis, OFM, prelatas Vytautas Balčiūnas, kun. Albertas Abraščinskas, kun. Henry Donoghue, kun. Albinas Yankauskas ir dabartinis parapijos vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC.

Dalyvavo ir vyskupas Bernard Flanagan, D.D., emeritus. Iškilnių vedėjas diakonas Richard O'Connor. Padėjėjas — Stephen Walinsky, Jr. Šv. Mišių skaitinius skaitė pirmą — anglų kalba Frank Statkus. Psalmę — Barbara Pantos. Antarą skaitinį lietuvių kalba — Bernadeta Miliauskaitė-Harris.

Pamoksle anglų ir lietuvių kalba vyskupas Paulius Baltakis, OFM, išreiškė gilią dėkingumą Worcesterio lietuviams, išlaikiusiems Šv. Kazimiero parapiją visą šimtmetį lietuviškoje dvasioje. Pasigėrėjo gražiai giedančiu chorui.

Tikinčiųjų maldą skaitė Viven Rodgers. Aukojimo dovanas nešė organizacijų pirmininkai, ar jų atstovai: Ona Leseman, Charles Kulakusky, Antanas Tamulevich, Aldona Jakniūnaitė, William Leseman. Pabaigoje žodį tarė vyskupas Timothy Harrington, kuriame iškelė lietuvių tautos kančias sovietų priespaudoje, jos žmonių nepalaužiamą tvirtą, gilią tikėjimą ir meilę Dievui per tą visą ilgą laikotarpį.

Šv. Mišios buvo aukojamos anglų kalba, bet parapijos choras, vadovaujamas vargoninkės Onos Valinskienės, ištisai Mišių dalis giedojo lietuviškai.

Po šv. Mišių beveik visi dalyviai (o jų buvo susirinkę labai gausiai) važiuojo į Maironio Parko puošnią salę, kurioje vyko tolimesnis šios gražios šventės tęsinys.

Pokylis

I šią šventę buvo pakviesti visi Naujosios Anglijos lietuvių parapijų kunigai ir jie labai gausiai atsilankė. Taip pat ir vienuolijos: Marijonų, Pranciškonų, Šv. Kazimiero seserys, kurios dirbo mūsų parapijos mokykloje nuo jos įsteigimo iki uždarymo 60 metų. Nukryžiuotojo Jėzaus iš Brockton, MA ir Nekalto Marijos Prasidėjimo iš Putnam, CT.

Prisirinko pilnutėlė salė svečių — arti 400 asmenų. Visus lietuvių ir anglų kalbomis pasveikino pokylio rengimo pirmininkas Petras Molis, pareiškdamas, kad su džiaugsmu švenčiame parapijos gyvavimo 100 metų sukaktį.

Programai vadovavo sukaityvių renginio komiteto pirmininkas Antanas Minikauskas.

kas-Miner. Sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Susikaupimo minute prisiminti ir pagerbti visi Šv. Kazimiero parapijos mirusieji: kunigai, vienuolės ir parapijiečiai. Klebonas kun. Vincentas Parulis, MIC ir Peras Molis uždegė simbolinę parapijos sukaktuvių torto žvakutę. Pakėlėme šampano taures, dainavome „Ilgiausių metų“ ir griausmingai tris kartus sušukome „Valio!“ Invokaciją sukalbėjo klebonas kun. V. Parulis, MIC. Vaisės paruošė Maironio Parko virtuvės personalas.

Programos vedėjas supažindino su garbės svečiais. Sveikino miesto burmistras Raymond Mariano, kuris sveikinimo žodį baigė lietuvių kalba: „Tegul Dievas laimina lietuvių ir Šv. Kazimiero parapiją“.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, sveikino vardu visų lietuvių, pasiklidusių po įvairius kraštus, kurių daugelį jam teko aplankyti. Papasakojo jų vargus ir sunkų gyvenimą, ypač esančių Sibire ir gyvenančių Karaliaučiaus srityje, kuriems rusų valdžia net neleidžia pasistatyti savo bažnytelę.

Marijonų vienuolijos vardu sveikino provincijolas Donaldas Petraitis, MIC, linkėdamas Dievo palaimos Šv. Kazimiero parapijai ir parapijiečiams.

Buvo malonu mūsų tarpe turėti kun. Antaną Miciūną, MIC, pirmąjį Šv. Kazimiero parapijos kleboną, Marijonams perėjus vadovavimą mūsų parapijai. Jis tarė ir sveikinimo žodį. Atvažiavo vienas automobilis iš Milwaukee, Wisconsin. Lapkričio 21 dieną, anksti rytą, Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje jis aukojo šv. Mišias ir po to sėdėjo prie automobilio vairo ilgai kelionei į Wisconsiną. Dalyvavo kun. Albinas Yankauskas, trumpą laiką buvęs paskutinis Šv. Kazimiero parapijos klebonas, prieš ją perimant Marijonams, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Alfonsas Volungis, daugelį metų buvęs Šv. Kazimiero parapijos vikaras.

Atvyko prieš daugiau kaip dvidešimt metų netikėtai mirusio mūsų parapijos klebono a.a. kun. Jono Jutkevičiaus du broliai: kunigas Antanas Jutkevičius ir kunigas Julius Jutkevičius.

Massachusetts valstijos seimo atstovas William Glodis išrūpino atstovų rūmų rezoliuciją, kuria, jam pačiam negalint dalyvauti, perskaitė programos vedėjas Antanas Minikauskas-Miner.

Raštu sveikino: JAV prezidentas Bill Clinton, Lietuvos Respublikos ambasadorius Alfonsas Eidintas, Šv. Kazimiero vienuolijos seserys iš Čikagos, Worcesterio vyskupijos valdytojas vyskupas Timothy Harrington, jo pagalbininkas — vysk. augziliaras George Rueger, D.D., V.G., ir vysk. Bernard Flanagan — emeritus bei kiti.

Parapijos tarybos pirmininkas Stephen Walinsky, Jr., šmaikščiai pasakojo prisiminimus apie Šv. Kazimiero parapiją ir parapijiečius, ypač čia gimusius ir augusius bei nueitą jų ilgą gyvenimo kelią kartu su parapija.

Petras Molis lietuvių kalba trumpai paminėjo svarbesnius parapijos įvykius, ypač po Antrojo pasaulinio karo atvykusius lietuvių karo pabėgėlius, netrukus įsijungusius į parapijos gyvenimą, kuris tapo religiniai ir tautiniai sustiprintas.

Meninė programa

Ją atliko Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas Daivos Matulionytės ir Šv. Kazimiero pa-

Tarptautiniame festivalyje Columbus, Ohio, tautybų parade Lietuvos vėliavą nešti pasirošė — J. Vasiliauskienė, V. Lingvevičiūtė, A. Vasiliauskas, M. Valaitienė ir V. Valaitis. Nuotr. Algimanto Valaičio

parapijos mišrus choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Jie gražiomis dainomis linksmino publiką, kuri kiekvieną jų dainą palydėjo ovacijomis ir plojimais. Aldona Jakniūnaitė ir Janina Miliauskienė vadovėms įteikė raudonų rožių puokštes.

Parapijos choras

Nuo pat parapijos įsteigimo ji turėjo savo chorą. Jam vadovavo eilė pasižventusių ir prityrusių muzikų. Paskutinius kelerius metus chorui vadovauja vargonininkė Ona Valinskienė, daugelį metų vadovavusi savo bažnyčioje.

Scenoje pasirodė jaunučių šokėjų grupė „Spindulys“, atlikdama šokių ir dainų pyne, publikai palydint katutėmis. Grupelį vadovauja Nely Zavičkaitė de Mahne.

Lietuvių centrą metinėje šventėje sveikino Lietuvos garbės konsulas Alg. Rastauskas, Lietuvos konsultantas Arturas Miciūdas, ALOS Tarybos pirm. Jorge Brazaitis. Buvo gauti sveikinimai raštu iš Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko, iš Vytauto Landsbergio, iš Lietuvos užsienio reikalų patarėjo Justo Paleckio, iš PLB pirm. Broniaus Nainio, Hectoro Survilio, Romo Malėlos, iš Cibavičių.

Asmeniškai Lietuvių centrą sveikino taip pat Estijos konsulas — Fritz Pulitzer, Arg. Lietuvių susivienijimo pirm. Raul Stalioraitis, Senelių židinio pirm. Adomas Burba, Jaunimo sąjungos pirm. Luciana Gaidimaukaitė, „Nemuno“ draugijos pirm. Alfredo Dulke, Aušros Vartų klebonas ir „Laiko“ red. kun. Aug. Steigvilas. Visi linkėjo Lietuvių centrui sėkmės.

Pabaigai

Su šia didinga 100 metų parapijos gyvavimo sukaktimi pradėsiame naują jos istorijos lapą.

Daug įvairių pasiekimų įvyko joje iki šio laiko. Dar netolimoje praeityje bažnyčia būdavo beveik pilna tikinčiųjų sekmadieniais, 10 val. ryto šv. Mišiose, kurias vadinome suma. Pastaruoju metu beveik pradedame skaičiuoti pamaldų dalyvių dviženklį skaičių, daugumą jų sudaro pasipuošusiomis galvomis, o kai kurie šeštadieniais išklausė šv. Mišias, palikdami sekmadienį eilę dieną, nors trečiasis Dievo įsakymas sako: „Sekmadienį švęsk“. Tai išdava antrojo Vatikano susirinkimo. Nepaisant to, kiekvieno lietuvių

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO METINĖ ŠVENTĖ

Š.m. spalio 23 d., sekmadienį, Lietuvių centras iškilmingai paminėjo 68 metų veiklos sukaktį su turtinga programa, kurią pravedė p-lė Jonušytė ir Silvia Ruplenaitė.

Programa prasidėjo trijų Liet. centro tautinių šokių ansamblių įžengimu į salę, užpildant visą sceną. Buvo sugiedoti Argentinijos ir Lietuvos himnai, tylos minute buvo pagerbti mirusieji nariai.

Scenoje pasirodė jaunučių šokėjų grupė „Spindulys“, atlikdama šokių ir dainų pyne, publikai palydint katutėmis. Grupelį vadovauja Nely Zavičkaitė de Mahne.

Lietuvių centrą metinėje šventėje sveikino Lietuvos garbės konsulas Alg. Rastauskas, Lietuvos konsultantas Arturas Miciūdas, ALOS Tarybos pirm. Jorge Brazaitis. Buvo gauti sveikinimai raštu iš Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko, iš Vytauto Landsbergio, iš Lietuvos užsienio reikalų patarėjo Justo Paleckio, iš PLB pirm. Broniaus Nainio, Hectoro Survilio, Romo Malėlos, iš Cibavičių.

Asmeniškai Lietuvių centrą sveikino taip pat Estijos konsulas — Fritz Pulitzer, Arg. Lietuvių susivienijimo pirm. Raul Stalioraitis, Senelių židinio pirm. Adomas Burba, Jaunimo sąjungos pirm. Luciana Gaidimaukaitė, „Nemuno“ draugijos pirm. Alfredo Dulke, Aušros Vartų klebonas ir „Laiko“ red. kun. Aug. Steigvilas. Visi linkėjo Lietuvių centrui sėkmės.

Asmeniškai Lietuvių centrą sveikino taip pat Estijos konsulas — Fritz Pulitzer, Arg. Lietuvių susivienijimo pirm. Raul Stalioraitis, Senelių židinio pirm. Adomas Burba, Jaunimo sąjungos pirm. Luciana Gaidimaukaitė, „Nemuno“ draugijos pirm. Alfredo Dulke, Aušros Vartų klebonas ir „Laiko“ red. kun. Aug. Steigvilas. Visi linkėjo Lietuvių centrui sėkmės.

Asmeniškai Lietuvių centrą sveikino taip pat Estijos konsulas — Fritz Pulitzer, Arg. Lietuvių susivienijimo pirm. Raul Stalioraitis, Senelių židinio pirm. Adomas Burba, Jaunimo sąjungos pirm. Luciana Gaidimaukaitė, „Nemuno“ draugijos pirm. Alfredo Dulke, Aušros Vartų klebonas ir „Laiko“ red. kun. Aug. Steigvilas. Visi linkėjo Lietuvių centrui sėkmės.

kataliko pareiga remti savo parapiją.

Tegyvuoją ji ir antrą šimtmetį. Tenepritruksa lietuvių kunigų, teaugau naujų parapijiečių skaičiumi. Tenenustoja skambėjusios joje lietuviškos giesmės. Dieve, laimink, šv. Kazimierai, globok mūsų parapiją, kurios daug statytojų nebėra mūsų tarpe, tačiau jų darbo vaisiai liko. Mes juos visus su pagarbą prisimename ir lenkiame prieš juos savo galvas.

J. M.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$32
8 svarų statinaitė — \$18
Skambinkite: 708-532-5951
Pristatome UPS

D & R. HAULING
Pigiausiomis kainomis išvalome ir iškraustome namus bei garažus, išvežame metalo laužą. Įkainojimas nemokamas. Skambinkite: 312-254-7298. Kalbame angliškai ir lietuviškai.

Pigiai ir greitai išvežame šiukšles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas 7136 S. Mozart. Kreiptis į savininkę, 2 aukštas, įėjimas iš šono.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyt. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Almq nuo 8 v.r. iki 3 v.p.p., tel. 312-476-8727.

HELP WANTED

Spaustuvei reikalingas darbininkas/ė. Pradžioje apie 20 val. į sav., vėliau iki pilno laiko. **Būtina turėti žalią kortelę.** Skambinti Valentinui Krumpiliui, 312-778-1700.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Prie: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridėdama **2.50 dol.**, į Kanadą **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama **1.31 dol.** mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

Gerb. dr. R. Nemickui ir jo kolegoms nuoširdžiai dėkoju už sugrąžintą sveikatą.

Saulius Simniškis iš Kauno

SVEIKINIMAI IR LINKĖJIMAI

Lydimi Kalėdų žvaigždės ir Naujų Metų trimto garsų, sveikiname tėvynėje ir visame pasaulyje išsisklaidžiusius tėvynininkus, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narius, susijungdami tautinės meilės širdimis. Tegu Naujų Metų 12 valandos laikrodžių varpų dūžiai, darant ateinančių metų gyvenimo rezoliucijas, paskatina mus jungtis į seniausią pasaulį lietuvių organizaciją — **SUSIVINIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE** — žengiančią į 109 veiklos metus.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba

Dr. Vytautas Dargis, prezidentas
Vytautas Kasniūnas, viceprezidentas
Genovaitė Meiliūnienė, gen. sekretorė
Loreta Stukas, išdininke
Nelie Bayoras-romanas, išdo globėja
Stasys Virpėla, išdo globėjas
Dr. Vytautas Tauras, daktaras kvotėjas

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151

Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

MOKYTOJAS IŠĖJO AMŽINAI

Šių metų spalio 11 d. Los Angeles lietuvių bendruomenė atsisveikino su mokytoju Juozu Lipu. Tik penkių dienų truko iki velionio 80-mečio, kurio jis jau nebeatšventė.

Juozas Lipas gimė 1914 m. spalio 16 d., Rokiškio apskrityje, Pagojų kaime pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Pradžios mokyklą lankė Kazliškioje. 1934 m. baigė Rokiškio gimnaziją. Po gimnazijos teko skubiai apsispręsti, kokią profesiją pasirinkti. Įstojo į Kauno Karininkų mokyklą, kurią baigė per pusantų metų. Tačiau labai jautriam ir ramaus būdo Juozui kariško gyvenimo režimas buvo ne prie širdies. Todėl jis ryžosi keisti savo profesiją, — įstojo į Aukštuosius Kūno kultūros kursus. Pabaigus kursus, jaunas kūno kultūros mokytojas Juozas Lipas skiriamas į Zarasų gimnaziją, kurioje jis dirba iki lemtingųjų 1940 metų.

Jo buvusi mokinė Valerija Baltušienė, kalbėdama per laidotuvių susikaupimą, priminė, koks nuostabus buvo jaunas mokytojas Lipas, atvykęs į šiaurės Lietuvos nuoselų kampą — Zarasus. Mokytojas subūrė apie save ne tik sporto mėgėjus, jis sukvietė sportuoti ir tuos, kurie nemėgė; jam nereikėjo įsakinėti, pakako paprašyti mokinių pagalbos ir užžėlė dilgėlių laukas už mokyklos sienos buvo greit paverstas gražia lygia sporto veja, kurioje bėgiojo ir treniravo ne tik mokiniai, bet ir miestelio jaunėji. Mokytojo entuziazmas, mokėjimas sudominti naujasias sporto šakomis, buvo neeilinis, nes ir jis pats kartu treniravo su savo mokiniais. Kūrybingas ir ramus mokytojo gyvenimas baigiasi kraupiais 1940 m. Prasidėjus sovietinei okupacijai, Lietuvos inteligentijai iškyla mirtinas pavojus. Pirmieji areštuotieji kaip tik buvo mokytojai, gydytojai ir valstybės tarnautojai. Slėpdamasis Juozas bėga iš Zarasų, kur pasilieka jo šeima. Atvyksta į Kauną ir stoja į Vytauto Didžiojo universitetą, architektūros specialybę. Vokiečių okupacijos laikotarpiu grįžta į Rytų Lietuvą, į Rokiškio gimnaziją, kur tęsia mokytojo darbą. Antrąją sovietų okupaciją sutinka Kupiškio gimnazijoje, kurioje dirba su žmona Marija. Prasideda bemiegės, pilnos baimės naktys — aplink išvėžamų pažįstamų ir draugų skausmas ir šauksmai, persekiojimai ir įtarinėjimai darbe. Pagaliau ateina pati baisiausia diena — išvarytas iš mokyklos be teisės dirbti mokytoju. Naktį slapta apleidžia Kupiškį ir vienas pasitraukia į Kauną.

Juozas Lipas.

Pavyksta įstoti į naujai įsteigtą Sporto trenerių mokyklą. Pulkus studentas, perspektyvus sportininkas ir nepaprastai gabus organizatorius. Juozas baigia šią trenerių mokyklą. Pradeda dirbti Kaune Kūno kultūros institute dekanu pavaduotoju. Velionio nepaprastai pareigingumas ir rūpestingumas, o taip pat mokėjimas dirbti su žmonėmis neliko nepastebėtas budrių viršininkų — prasiidėjo įkyrus kalbinimas stoti į komunistų partiją. Kai kalbinimas virto spaudimu, teko atsakyti pareigų ir ieškoti darbo kitur. Vargais negalais surandą darbą Kauno Dailės mokykloje, į kurią suvažiuodavo gabesni Lietuvos miestelių ir kaimų vaikai. Šeima, iki šiolie palikta Kupiškioje, grįžta į Kauną. Dailės mokykloje mokytojas Lipas išdirba ilgiausiai — iki išėjimo į pensiją. Šioje mokykloje jis dėstė matematiką ir fiziką, neakivaizdinio būdu užbaigęs šių sunkių mokslų fakultetą Vilniaus universitete. Mokiniai prisimena mokytoją labai ramiai ir paprastai aiškinantį matematikos formules ir fizikos dėsnius. Jis niekada nebaudė, niekada nesikarščia. Tačiau šio fizikos — matematikos mokytojo širdis tebebuvo skirta sportui. Po pasibaigusios asmenybės neikinimo rėtį mokytojas Lipas buvo mokiniams asmenybė, kuria jie galėjo sekti, mokytis, mylėti ir gerbti. Gal dėl to, kad mokytojas Lipas tėvynės nepriklausomybės metais buvo gavęs karinį pasirašymą — iš karinių pajėgų pasitraukė, gavęs karininko laipsnį, aktyviai reiškėsi šaulių organizacijoje — buvo Zarasų šaulių sporto vadu, aktyviai dirbo skautų, ypač oro skautų veikloje — jo sporto žinios ir pasirašymas buvo neeilinis. Tais pačiais metais mokytojas Lipas tampa slidinėjimo sporto meistras — beveik pirmasis Lietuvos sporto istorijoje. Sporto meistro vardas gelbėjo nuo vienos didžiausios nelaimės — ištrėmimo.

Nepaprastai daug dirba turiz-

mo srityje. Organizuoja turizmo varžybas, dalyvaudamas dviračių, baidarių ir slidžių varžybose. Vesdavo į žygius, vietinius ir tolimus, įvairių sporto klubų grupes. Jo mokiniai yra pasiekę daug sporto laimėjimų. Reikia prisiminti, kad pasirašymas į tolimus žygius kartais užimdavo net dvejų metų laikotarpį. Organizavo daug daugiadienių (net iki 20 dienų) turizmo varžybų, kurių metu jo vadovaujami sportininkai rungtyniaudavo toli nuo Lietuvos. Vienų tokių varžybų metu mokytojo Lipo slidžių komanda išlaikė sportinį režimą visą septynetą dienų Kolas pusiasalio kalnuose. Mokytojas Lipas tokias keliones organizavo po Rusijos ir Kazachstano plotybes, Kaukazo kalnuose, Sibiro sniegynuose ir Ledžio eskimų gyvenvietėse. Reikia tik įsivaizduoti sovietinės sistemos be-tvarkę traukiniuose, aerodromuose, tolimų užkampių stotyse ir vietovėse. Tik mokytojas Lipas sugebėdavo visas kliūtis nugalėti. Tokiose kelionėse atsiskleidavo jo nepaprastai sugebejimas dirbti su žmonėmis, kas jie bebūtų: nepaklusnūs mokiniai ar besieliai sovietiniai pareigūnai. Tose kelionėse jis mokė gerbti tautas ir jų tradicijas, gynė tautiškumą ir mokė dirbti tautos gerovei. Gal dėl to iš šios mokyklos išėjo daug tautai ir jos kultūrai pasižventusių jaunų žmonių. Mokytojas buvo dosnus savo mokiniams ne tik žiniomis ir širdimi, jis mokėjo dalintis paskutiniu duonos ir lašinių kashiu su visada išalkusiais vaikais. Tokį mokytoją prisimena visi tie, kuriems likimas padovanojo tas nuostabas bendravimo vėlavas.

Kauno Dailės mokykla buvo paskutinė mokytojo Lipo darbo vieta Lietuvoje. Išėjęs į pensiją, jis gauna leidimą išvykti į JAV, kur jau penkis metus gyvena žmona Marija ir dukra Edita. Po 15-kos kovos metų su sovietų valdžia, velionis kartu su jauniausia dukra Livija išvyksta į Ameriką. Sūnus Juozas su šeima pasilieka gyventi pietinėje sovietų dalyje — Taškente (Uzbekistane).

Atvykęs į JAV, į Los Angeles, Juozas Lipas įsidarbina kompanijoje metalo apdirbėju. Atšventęs savo 70-tį išėjo užtarnautam poilsiui — į pensiją. O laiko gyvenimui taip nedaug bebuvė likę. Velionis sulaukė tėvynės džiaugsmo valandos — nepriklausomybės. Jis siejoji del nesėkmių, del artimų žmonių vargo. Jausdamas, kad liga spartėja, su žmona Marija persikėlė į nuosaukę vietą nuo didmiesčio triukšmo — į Ocean-side miestą. Sulaukė sūnaus Juozo atvykimo. Išskankintas sunkios ligos, jis mirė San Diego ligoninėje, paskutiniu žvilgsniu be žodžių atsisveikins su 55-ųjų bendro gyvenimo metų ištikima palydove, žmona Marija.

Mokytojas išėjo amžinan poilsin, neparasęs savo prisiminimų. Mes, kuriems likimas davė progą žinoti ir pažinti šią nuostabią asmenybę, tikime, kad jis širdyje rašė juos. Su mokytojo mirtimi mes neteko mūsų tėvynės kultūros ir istorijos dalies. Amžinam poilsiui išėjo tauri asmenybė, kurios palaukti negalėjo net geležinis sovietinis režimas. Reiškiamie giliai užuojautą žmonai — mokytojai Marijai, sūnui — skulptoriui Juozui, dukroms — inžinieri Editai ir keramikei Livijai, taip pat anūkams — Rūtai (dailininkei Lietuvoje), Arui, Aidui, Dainai, Daivai ir Edvardui. Išsėkis, Mokytojau ramybėje. Mes minėsime jus savo maldose.

Regina Gasparonienė

• Didysis Bostono gaisras įvyko 1872 m. lapkričio 9 d.; prasidėjęs viename sandėlyje, ilgainiui mieste sunaikino beveik 1,000 namų.

• 1931 m. spalio 31 d. JAV Finansų ministerija pranešė, kad kraštas yra atsidūręs kritiškoje finansinėje būklėje. Vien spalio mėnesį buvo pri-
versti užsidaryti 522 bankai.

• Pirenėjų kalnai 1659 m. lapkričio 7 d. nustatyti kaip oficiali siena tarp Prancūzijos ir Ispanijos, tuo užbaigiant 24 metus trukusį karą tarp šių valstybių.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIEUVIŲ FONDAS

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. jn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1994 m. rugsėjo mėn.

1 x \$20 Weiss Eglė, \$20.
1 x \$25 Būblys Algimantas, \$65.
1 x \$50 Kris Al, \$50.
1 x \$65 Kaspariūnas Pranas, atm.; jm. 6 asm., \$165.
3 x \$100 Bray Bertulė Ina, \$100; Starevičienė Elena atm.; Vilkas-Stočkus Alma, \$415; Vileita Povilas, \$660.
1 x \$200 „X“, \$1,500.
1 x \$2,000 Veselkienė Linkevičiūtė Bronė, testamentinis palikimas, \$2,000.
1 x \$344.257 Žilinskas Mykolas, testamentinis palikimas, \$346,257.
Iš viso \$346,917.00.

1994 m. spalio mėn.

1 x \$10 Vaitkevičius Stasys, \$270.
1 x \$20 Naujokaitis Mykolas ir Elena, \$540.
2 x \$25 Kolupaila prof. Steponas ir Janina atm. jn.: Kolupailaitė Eugenija, \$1,725; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas, \$8,795.
4 x \$30 Jeneckienė Elena, \$130; Jeske Rudaitytė Indrė, \$130; Stasiulis Rasa, \$30; Strikas Algis ir Violeta, \$30.
2 x \$40 Klossis Walter, \$335; Vaičiūnienė Kazimiera, \$792.
1 x \$47 Bernotavičienė Irena Regina atm. jn.: Bernotavičius Petras, \$774.
10 x \$50 Blinstrubas Raymond ir Irena, \$50; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$250; Noreikienė Marija, \$460; Palys Petras ir Marta, \$700; Pellett Judy, \$175; Puzinas dail. Povilas atm. jn.: Puzinas Austra, \$1,175; Stašaitis Juozas (mirus), \$400; Varneckas Vitalis atm. jn.: Pellett Varneckas Judy, \$150; Žekonis dr. Mindaugas, \$50; Žilinskas Anthony, \$150.
1 x \$60 Kisieliū dr. Tomas ir Rita, \$3,610.
1 x \$80 Daukaitė Julija atm. jn.: Janušis Antanas ir Zuzana \$50 ir 2 kt. asm., \$180.
1 x \$90 Paulionis Vitas Bernardas atm. jn.: Paulionis Veronica, \$500.

45 x \$100 Ališauskas Kazys atm. jn.: Ališauskienė Marija, \$450; Ambrozaitis Audronė, \$100; Bardauskas Tomas ir Ramona: jm. Smilgienė Julija, \$100; Čizikas Balys atm. jn.: Čizikaitė Bronė, \$3,500; Dailidė Bronius atm. jn.: Dailidė Vytautas ir Joana, \$2,150; Dapkus Petras ir Ilona, \$700; Daugėla Stasys ir Ona, \$1,400; Dirgėla Adolfas ir Ona (mirusi), \$500; Gliozeris Sofia, \$300; Goodman Musonytė Dalia, \$100; Grigaliūnas Raimundas, \$1,000; Grina Juozas ir Adelė, \$100; Ivašauskienė Juzė, \$400; Janušis Antanas ir Zuzana, \$1,700; Janušis Vytautas ir Palmira, \$1,550; Kaunas dr. Roman, \$400; Kersis Naras atm. jn.: Lopatauskas V. J., \$100; Klivėčka Jonas, \$500; Knaitaitienė Marcelė atm. jn.: Laurent Anthony, \$200; Kronas Romualdas ir Baniūtė, \$200; Kwedar dr. Edward, \$300; Landsbergytė-Veilion Irena, \$1,100; Lesniauskas Viktoras ir Milda (mirusi), \$1,200; Liaukus Sigitas ir Milda, \$400; Luomonienė Brazdžionytė Adelė atm. jn.: Brazdžionis Balys, \$100; Lukošius Pranas atm. jn.: Šlenys Liudas ir Dalia, \$200; Lukošius Jadvyga atm. jn.: Šlenys Liudas ir Dalia, \$300; Majauskas Kazys ir Elena, \$1,200; Maželis Petras, \$100; Miliauskas Petras ir Stasė, \$300; Narutis drs. Vytautas ir Jolita, \$500; Oslapas Raimundas ir Regina, \$300; Pakštas Pranas atm. jn.: Pakštienė Bronė, \$700; Paulienė Violeta, \$100; Prunskis Juozas, \$300; Raslaivičius dr. Alex: jm. Raslaivičius Polius, \$100; Remienė Marija, \$2,700; Rimkus Juozas ir Marija atm. jn.: Zvirzdys Zita, \$500; Sapetka Kazimieras, \$12,265; Šimkus Aleksandras (mirus), \$1,100; Smilga Zigmas (mirus) ir Julija, \$360; X, \$2,200; Šmulkštys Vincas ir Aldona, \$300; Steponavičiūtė Ramona, \$300; Taulien Hans ir Irene, \$100.

1 x \$150 Končius Juozas ir Giedrė, \$400.
1 x \$170 Pocius Antanas ir Birutė, \$1,700.
1 x \$195 Ratnikienė Stasė atm. jn.: Rugienius Vitas ir Jurina \$100, Butkūnas Andrius ir Alė \$30, Geldys Stasys ir Danutė \$25 ir 2 kt. asm., \$195.

16 x \$200 Činkus Jonas ir Valė, \$200; Čyvas Jonas P.: jm. Čyvas Saulius ir Daina, \$200; Gaižutis Jeronimas, \$200; Grybauskas dr. Vytenis, \$2,800; Jasas Adomas P. ir Zuzana (mirusi), \$2,004; Ječius Kęstutis ir Dalia, \$800; Jurkus Pranas ir Ilga, \$300; Karaliūnas Albinas ir Aldona, \$1,400; Makštutis dr. Juozas, \$400; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$2,860; Latoža Bronius ir Regina, \$200; Ostis Algirdas ir Regina, \$1,900; Ramas Povilas (mirus) ir Ona, \$900; Saulis Algirdas ir Aušra, \$1,400; X, \$2,700; Šležas dr. Adolfas ir Algė, \$2,800; Užgiris Šarūnas ir Audronė, \$300; Val Vito ir Regina, \$600.

1 x \$250 Baras Stasys ir Elena, \$5,750.
2 x \$300 Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$7,500; Žebrauskas Jonas ir Juzė, \$500.
2 x \$400 Pilkaitis dr. Juozas ir Barbora, \$8,600; Rimas Šarūnas ir Vida, \$400.

2 x \$500 Kacilauskas Juozas ir Hilda (mirusi), \$20,000; Marks Janina ir Ira, \$1,000.

1 x \$525 Liaukus Justinas ir Elena, \$5,725.
3 x \$1,000 Kaunas dr. Ferdinandas ir Vanda, \$16,400; X, \$8,000; Šilas Petras, testamentinis palikimas, \$1,000.

1 x \$82,086.21 Aušūra Aldona ir Petras, stipendijų fondas: testamentinis palikimas, \$192,098.21.
Iš viso \$107,945.21.

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 14 d.

5

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1994.X.31. 7,336,228 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą \$3,828,621 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 3,124,029 dol. Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamentą įrašykite šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION".

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Inžinierius

MINDAUGAS KREIVĖNAS

Minint mano mylimo Sūnaus, kurio netekau 1993 m. gruodžio 31 d. mirties sukaktį, šv. Mišias už velionio sielą aukos kun. T. Burkauskas Šv. Andriejaus bažnyčioje Philadelphia, PA, Vroslavė, Lenkijoje — kun. A. Rukšta, Mississauga, Canada — kun. V. Volertas, Gary, IN — kun. I. Urbonas; kitose bažnyčiose kun. A. Martis, kun. S. Raila ir prelatas kun. Pesiukevičius. Taip pat bus aukojamos šv. Mišios Putnam, CT, seselių koplyčioje.

Labai prašau visus artimuosius ir gimines, nors širdingų atodūsių į Visagali Viešpatį, prisiminti mano brangų Sūnų, Vyra, Tėvą, Brolį, Pusbrolių ir Dėdę.

Ačiū!

Skausme likusi visa šeima

A.†A.

ALEI DIRSIENEI

tragiškai žuvus, jos tėvelius ALGI ir MILDĄ KVEDARUS, uošvę BIRUTĄ DIRSIENĘ, vyrą EDVARDĄ, sūnelius ARĄ, AIDĄ, GINTĄ ir RYTĄ, seseris ir visus gimines giliai užjaučiame ir drauge liūdime.

Irena ir Antanas Ambraškės

Elena ir Antanas Barčai

Marytė Gallagher

Aldona Genčiuvienė

Aldona Gervickienė

Benediktas Jackus

Juzė ir Alfonsas Jakubėnai

Aldona ir Walter Klemkos

Kazys Leknius

Sofia Liubartienė

Ona Miežienė

Aldona ir Bronius Morkiai

Sofija ir Stasys Narkai

Veronika Paulionienė

Sofija Rukštelienė

Šarlote ir Vincas Ruseckai

Juzė Sinkienė

Birutė ir George Strouse

Janina ir Kazys Yourshiai

Viktorija ir Donatas Zakarai

A.†A.

RACHELEI MEMĖNIENEI

mirus, giliai užuojautą reiškiamie dukrai GRAŽINAI ir žentui JONUI su šeima, dukrai MILDAI su šeima, giminėms ir artimiesiems.

Nuliūdę liekame:

Ona Čerskienė

Vita ir Viktoras Memėnai

Valerija Patalauskienė

Dalia ir Antanas Rackai

Dienraštis „Draugas“ — prasingiausia Kalėdų dovana!

Dienraštis Jūsų artimuosius čia, Lietuvoje, arba bet kuriame kitame pasaulio krašte lankys kelis šimtus kartų per metus ir primins Jūsų dosnumą, kai kitos kalėdinės dovanos bus seniai užmirštos ar suvartotos.

Užprenumeruokite savo brangiesiems „Draugą“, pasinaudodami čia pridėdama atkarpa; tik užpildykite ir pasiųskite, o „Draugo“ administracija pasirūpins Jūsų dovanos pristatymu.

Mano pavardė ir vardas
Adresas
Prašau „Draugą“ siuntinėti, kaip Kalėdų dovana:
Vardas ir pavardė
Adresas
Metams
Pusei metų
Čekius rašyti: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

(312)434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Čikagos studentai ateitininkai ruošia Kūčias sekmadienį, gruodžio 18 d., 1 val. p.p., Jau-nimo centro didžiojoje salėje. Visi Čikagos bei apylinkių ateitininkai, o taip pat visa lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama Kūčiose dalyvauti. Bū-tina užsiregistruoti ir užsakyti vietą pas Valeriją Žadeikienę, tel. 70° 424-4150.

Aldona Zailskaitė yra daugialypė asmenybė: ji kasdien redaguoja pirmąjį – politinį „Draugo“ puslapį, bet taip pat puikiai rašo religinėmis temomis, o šeštadieniai netektų pusės savo reikšmės, jeigu „Rimties valandėlės“ skiltyse nepasirodytų A. Zailskaitės mintys. Ją išgirsti, kalbant tema „Kalėdos – suaugusiųjų krikščionių džiaugsmo šventė“, visi kviečiami sekmadienį, gruodžio 18 d., 12:15 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Povilo Vaičekausko straipsnyje „Mes negalime pamiršti“ (gruodžio 8 d.), trečiojo psl. ketvirtyje skiltyje reikia patikslinimo. Sakinys: „Kautynėse prie Aleksejevkos, Oriolo sovietai nužudė masę lietuvių ir žydų... turi būti – „sovietai tyčia pradžioje masę lietuvių ir žydų...“ Autorius nenori, kad statistikoje dėl vieno žodžio sudarytų netikslumų.

Každą jos abi lankė tą pačią Kr. Donelaičio lietuvišką mokyklą Čikagoje, o dabar susitiko „Žiburelyje“, kur lietuviškai mokomi ju vaikučiai. Iš kairės: Viktorija Siliūnienė-Kučaitė ir Gintarė Taus-Kerelytė.

x Stasia Prapuolenis ateitininkų siuntė „Saulutei“ didelę dėžę rūbų, žaislų ir pieštukų persiųsti vargstantiems vaikams Lietuvoje. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x Kadangi paskutinis gruodžio sekmadienis yra šv. Kalėdų diena, Baltia Express priiminės siuntinius Lemonto Lietuvių centre gruodžio 18 d. nuo 9 v.r. Tai paskutinė proga pasiųsti savo artimiesiems vertingą amerikietiško maisto produktų siuntinį, kuris bus pristatytas dar prieš Kalėdas. Daugiau sužinosite paskambinę nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
T-l: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje šį sekmadienį, gruodžio 18 d., 12 val. prieškalėdines šv. Mišias aukos kun. A. Saulaitis, SJ. Vargonais gros muz. Vyt. Gutauskas. Visi Beverly Shores ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

– **Jeigu kartu su kuo lauzai kalėdaitį**, esi tam žmogui artimas visus ateinančius metus: jokių nesantaikų, nesutarimų, kivirčių su juo neturėsi... – taip sako liaudies patarlė. Pasaulio lietuvių centras visus kviečia bendrai laužyti kalėdaitį šeštadienį, gruodžio 17 d., 5 val. vak. Kūčioms rezervacijos priimanos tel. 708-257-6846.

Brighton Parko LB apylinkės valdyba užprenumeravo „Draugą“ Marijampolės centrinę bibliotekai, kad kaip galima daugiau to šaunaus Sūdovo miesto gyventojų galėtų susipažinti su užsienio lietuvių gyvenimu. Apskritai Brighton Parko LB apylinkė pasižymi veiklu. Jai skėmingai vadovauja Salomėja Daulienė.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių d-vės kalėdinė sueiga – Kūčios šį penktadienį, gruodžio 16 d., 7 v.v. vyks „Amber“ Health Center, 7271 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL. Visos narės dalyvauja uniformuotos.

Prof. dr. Aleksandras Gedmintas iš New York valstybinio universiteto Delhi mieste buvo atvykęs į Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą, kur jis sėmėsi duomenų apie Lietuvos karaimus. Jis dėsto universiteto technologijos kolegijos socialinių mokslų skyriuje. Prof. Gedmintas centre turėjo progą plačiai mokslo darbus aptarti su Lietuvių tautosakos instituto direktorium prof. dr. Leonardu Sauka, čia atvykusiu iš Vilniaus su instituto asistentu Gedimynu Radvilu. Abu Lietuvos tautosakininkai iš centro buvo nuvykę į Washington, DC, pasimatyti su prof. dr. Jonu Biliu, jo gyvenvietėje Silver Spring, MD. LTSC pakviesti į JAV, Sauka ir Radvilas taip pat dalyvavo Amerikos Folkloro draugijos konferencijoje Milwaukee, WI. Prof. Sauka lapkričio 30 d. grįžo iš Bloomington, kur buvo nuvykęs susipažinti su Indiano universiteto garsojo tautosakos instituto ir etnologinės muzikos archyvo rinkiniais bei veikla.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos narių susirinkimas bus gruodžio 16 d., penktadienį, 6:30 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washenaw. Susirinkime dalyvaus valdžios pareigūnai, todėl kviečiame visus gausiai susirinkti, nes turėsime griežtai pasisakyti prieš to vienuolikmečio vaikėzo, nužudžiusio seną lietuvių moterį Anna Gilvis, išteisinimą. Kviečiami draugijos nariai ir visi lietuviai – iš arti bei toli – atvykti. Tai yra ne vien Marquette Parko, bet visų Čikagos ir jos apylinkių gyventojų reikalas. Norėdami efektingiau reaguoti į šį įvykį, turime sausakimšai pripildyti visą salę.

Padėkime studentams iš Lietuvos suprasti užsienio lietuvių galvoseną, užprenumeruokime jiems „Draugą“. Daugiau kaip 300 studentų iš Lietuvos šiuo metu studijuoja Amerikoje, daugumas toli nuo lietuviškų telkinių. Lietuvių Katalikų labdarų sąjunga skelbia vajų užprenumeruoti šiems būsimiems Lietuvos vadams „Draugo“ dienraštį. Prašome siųsti aukas šiam tikslui: Lithuanian Catholic Charities, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

x A.a. Aras Rimavičius bus prisimintas gruodžio 18 d. 12 val. šv. Mišiose Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN.

(sk)

x Lemonto „Maironio“ lituanistinės mokyklos metinis balius įvyks šeštadienį, 1995 m. vasario 11 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911 – 127th St., Lemont, IL. Pradžia 6:00 v.v. kokteiliai, 7:00 v.v. vakarienė. Veiks baras ir loterija. Šokiams gros S. Gylio orkestras „Žiburys“. Bilietai: \$30 asm. (iš anksto), \$35 asm. (prie durų). Prašome rezervuoti stalus ir bilietus iš anksto skambinant Rasai Ragienei, 708-531-9522, vakarais ir savaitgaliais. Maloniai kviečiame visus mokyklos tėvelius, mokytojus, rėmėjus, senelius, gimines bei draugus! Visų laukiame!

x „Labas“, JAV LB Philadelphijos apylinkės leidžiamas biuletenis anglų kalba, įdėjo straipsnį apie Lietuvos našlaičius, kurį parašė Jeanne Door. To pasėkoje Lietuvos našlaičiams aukoją Rimas ir Brigita Lukai \$75, Algis ir Dolores Gečai ir Bronė Volertienė po \$50, Eugene ir Mary Kuryloski \$25, Donatas Kisielis ir R. N. Zinas po \$20, Millie Helt – \$10 ir Aldonna Hardwick \$5. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktą 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštą 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmą 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ADVENTAS

Keturis savaitės laikotarpis prieš Kalėdas vadinasi Adventas. Tai keturių tūkstančių metų laikas Kristaus atėjimo į žemę. Lietuvoje sekmadieniais, dar prieš auštant, būdavo laikomos roratines mišios, vadinamos roratėmis. Jos buvo skiriamos Šv. Mergelės Marijos garbei. Adventas yra rimties laikotarpis, bažnyčia ragina žmones susilaikyti nuo pasilinksminimų ir daugiau skirti laiko religiniam susikaupimui. Šiame krašte matomas kitoks vaizdas. Materializmas yra nustelbęs religines nuotaikas, kas nesiderina su adventiška rimtimi. Nors privačiai, šeimose, reikėtų skirti daugiau laiko religinėm tradicijoms.

Redaktorius

NAKVYNĖ PAS KALVĮ

(Kalėdų legenda)

Besiartinančių Kalėdų švenčių proga, perteikiu jums legendą. Kaip žinote, legendos yra žmonių sukurti pasakojimai, kurie mažai ką turi bendro su tikrove. Perskaitykite kaip gražią pasaką ir nusiteikite kalėdinę nuotaiką.

Vaikščiudama Šv. Mergelės Marija po pasaulį, kartą užėjo pas kalvį, kuris gyveno senoje, po šiaudiniu stogu, bakūžėje (apleistame namelyje). Namelis buvo padalintas į dvi dalis. Vieno namelio dalyje gyveno kalvis su savo žmona ir vaikais, antroje dalyje buvo gyvuliai, tarp kurių svarbiausią vietą užėmė jautis ir asilas. Į tą bakūžę atvyko Šv. Mergelė Marija ir prašėsi nakvynės, nes jau keliose vietose prašant neleidė, o jau baigė temti.

Šūnes, pamatė Šv. Mergelė Mariją ateinant iš tolo, nė kartą nesulaukė, bet suklupo ant kelių, nes pažino Šv. Mergelę Mariją. Jai įėjus į bakūžę, prastuolis kalvis teisinosi, būk mažai vietos ir šalta, nes nenorėjo priimti nežinodamas, kokia viešnia jo bakūžę aplankė. Vietos tikrai mažai buvo, nes gyveno su žmona ir aštuoniolika vaikų, vos vos sutilpo tokioje mažoje patalpoje.

Šv. Mergelė Marija nenustojo prašiusi, sakydama, antrą sutilpsime, nes aš naktį ir šaltame ore kur pasidėsiu... Pagaliau suminkštėjo kieta kalvio širdis ir pasakė:

– Kad taip labai nori, mano mieloji, pas mane pernaktvoti, tai eik į tvartą, ten yra pakan-kamai šieno ir tarp gyvulių nebūsi taip šalta, ten ramiau pernaktvosi, o čia, matai, kad nėra vietos.

(Bus daugiau)

DU ŠUNYS

Vienas žmogus laikė du šunis: vieną pratino medžioti, antrą namus saugoti. Kai medžioklis šuo, ką nors sugavęs grįždavo iš medžioklės, šėimininkas gabalą mėsos ir kitam numesdavo. Bet medžioklis pasipiktinęs priekaištavo sargui, kad jis pats visą laiką bėgiojantis ir vargstant, o anas nieko neveikiant, tik jo darbu tunkas! (besimaitina). Į tai namų sargas atsakė:

– Ne mane kaltink, bet šėimininką, kuris mane išmokė ne dirbti, bet svetimą triušą (uždarbi) ryti (ėsti).

Taip pat ir tinginių vaikų nereikia barti, nes juos tėvai taip auklėja.

Ezopas

KĄ AŠ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ (5)

Australijoje mes aplankėme keturis uostus: Pertą, Adelaidę, Melburną ir Sidnėjų. Visur mus labai gražiai priėmė lietuviai. Perte buvome nuvažiuoję į zoologijos sodą, kur mes matėme kengūrų, koalų, paukščių emų. Man labiausiai patiko koala. Adelaidėje šventėme Vasario šešioliktosios šventę. Čia mums labai padėjo lietuviai taisant jachtos motorą. Plaukiant iš Melbourno į Sidnėjų, patekome į didžiausią audrą per visą kelionę. Buvome nuvažiuoję į labai gražius Melynuosius kalnus, taip pat ir į Australijos sostinę Kanbergą. Čia irgi labai patiko. Iš Sidnėjaus išplaukėme į Naująją Zelandiją.

Tadas Miniotas

STOVYKLOS DIENOS

Trečiadienis,
1994 m. liepos 27 d.

Šį rytą pabudė 27 dienos labai didelę staigmeną. Stovykloje nebuvo nei elektros, nei vandens. Maždaug už valandos laiko buvo pataisyta ir vėl viskas grįžo į normalią padėtį.

Po šaltų pusrūkių išsiskirstėme į būrelius. Mūsų nameliui teko dažyti margučius.

Į mūsų stovyklą atvyko korespondentė iš Brattleboro miesto laikraščio. Stebėjo vaikų užsiėmimus. Ji kalbėjosi su ses. Igne, p. Aldona ir p. Regina. Ši korespondentė rinko žinias savo laikraščiu, kad galėtų savo skaitytojus informuoti apie „Neringos“ stovyklą, ypač apie jos atidarymą, kuris įvyks šį penktadienį.

Po pietų įvyko draugiškos krepšinio rungtynės tarp vadovų ir 8, 12 būrelių. Po įtemptos kovos laimėjo vadovai. Vakare buvo poeto Marcinkevičiaus poezijos vakaras. Buvo skaitomi, kartais su gražios muzikos palyda, eilėraščiai: „Langai“, „Takas į girią“, „Lietuva“. Dar buvo vadovų skaitomi pačių stovyklautojų parašyti eilėraščiai.

Ši diena buvo smagi: daug įvairių nuotykių ir nelajo. „Sidabriniai žiedai“, 11 namelis.

SMULKIOJI TAUTOSAKA

Geresnis mylimo mūšis, negu nekenčiamo bučkis.

Mūšis ant mūšio pareina, taip ir valgis ant valgio.

Už vieną muštą dešimt nemuštų.

Kas pasaulį turi didžiausią kepurę? Kas didžiausią galvą turi.

Lietuvių mįslė

Kodėl žmogus vejamas atsigrižta? Dėl to, kad nugaroj akių neturi.

Lietuvių mįslė

Fervynės ZVAIGŽDUTĖ

[Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Kas šiuo metu paukšteliams yra reikalingiausia?

PRAŠYMAS

Marija, Motina šventa, Tau mano gėlės, tau malda, Tau mintys visos ir darbai, Ir liūdesėlis, ir džiaugsmas.

Svajones laimink ir planus, Globoki šeima ir namas: Mamytė, tėti, sesutės, Broliuką ir laukų gėles.

Skaityti, melstis ir klausyt, Marija, tu mane išmokyk, Šypotis, dirbti ir dainuoti Ir Tau už viską padėkoti!

Danutė Lipčiūtė-Augienė

GALVOSŪKIO NR. 31 ATSAKYMAS

Prezidento vardas – Madison.

GALVOSŪKIO NR. 32 ATSAKYMAS

Piešinėlis vaizduoja pasaką: „Jonelis ir Gretutė“.

GALVOSŪKIO NR. 33 ATSAKYMAS

Pirmutiniai vežimo ratai apsisuko 48 kartus.

GALVOSŪKIO NR. 34 ATSAKYMAS

Kalnelis, kuris senovės Lietuvoje tarnavo gynybos tikslams. Turėjo pilį ir aplink sutvirtinimo sistemą.

GALVOSŪKIO NR. 35 ATSAKYMAS

1. Žodis „amalas“ reiškia žaibą be griausmo. 2. Vilniaus TV bokštas yra 326.5 metrų aukščio; Eifelio bokštas 312.27 metrų, o priskaiciuota antena – Eifelio bokšto aukštis būtų 320.75 metrų aukščio (Paminklų sąvadas, 1-38+169, Vilnius, 1988). 3. Tenoras L. Pavarotti yra įvairių vinių rinkėjas. Jis renka visokias vinas visur, bet ypač iš įvairių pasaulio teatrų scenos grindlenčių užkulisiuose („Lietuvos rytas“, Nr. 241, Vilnius, 1993. XII.11). 4. Raketai reikia 17,500 mylių per valandą greičio, kad patektų į orbitą, o kad išsilaisvintų iš žemės traukos, reikia 25,000 mylių per valandą greičio. 5. A.M. reiškia „anti meridiem“ – priešpiet, o P.M. reiškia „post meridiem“ – popiet, kai saulė yra vakarinėje pusėje meridiano (The American College Enc. Dictionary, 1-762, Chicago, 1952 ir Webster Third New International Dictionary, p. 91, Chicago).

GALVOSŪKIS NR. 51

Išpėkite šias tris mįsles:
1. Kas turi dantis, bet nevalgo?
2. Nematoma ir nepažįstama, o visada yra prieš mus.
3. Kada automobilis važiuoja visai tokiu pat greičiu, kaip traukinys?
Kas visas tris mįsles išpės teisingai, gaus 10 taškų, kitu atveju – tik 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 52

(Žiūrėkite piešinėlį)

Vaikas su slidėmis ir kiškėlis kažkur labai skuba. Lentoje yra užrašas, turbūt nurodantis adresą, tačiau užrašas sunkiai įskaitomas. Pamėginkite suderinti raides ir parašykite tekstą teisingai.

(5 taškai)

Dar kartą pakartojau užrašą: „Suvis viekių i Resausi Agšialj i namo laisžų tubridv. Lėkadų Lenesis.“

GALVOSŪKIS NR. 53

(Žiūrėkite piešinėlį)

Kalėdų senelis netinginaujau. Visus metus savo dirbtuvėje gamina vaikams žaislus, kuriuos prieš Kalėdas išdaliną geriems vaikams. Pasiziūrėję į piešinėlį parašykite, kokius įrankius jis vartoja, ką jis jau yra padaręs? Parašykite ką nors daugiau apie Kalėdų senelį.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 54

Eidamas į Skapiškį, Tomas prasilenkė su 9 broliais, kurie vedėsi po 9 dukteris, o kiekviena dukterė vedėsi po 9 vaikus. Kiek žmonių ėjo į Skapiškį? (5 taškai)

Atsiuntė Vaiva Bučmytė

GALVOSŪKIS NR. 55

1. Kokios profesijos buvo Marijos globėjas Juozapas? 2. Kokio amžiaus mirė Viešpats Jėzus Kristus? 3. Ar Jonas Krikštytojas ir apaštalas Jonas buvo Jėzaus giminačiai? 4. Kur Šv. Rašte pirmą ir paskutinį kartą rašoma apie balandžius? 5. Olimpiados simbolinis ženklas yra penki spalvoti apskritimai; šalia mėlyno ir juodo rato, kokių spalvų yra kiti trys apskritimai?

Už visus teisingus ir platesnius paaiškinimus gausite 10 taškų, už trumpus ir apytikrius – tik 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis